

Arrest

nr. 339 155 van 9 januari 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. DE SCHUTTER
Brusselsesteenweg 54
2800 MECHELEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Somalische nationaliteit te zijn, op 26 februari 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de adjunct-commissaris van 23 januari 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 29 september 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 31 oktober 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken S. VAN CAMP.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat E. DARESHOERI *loco* advocaat B. DE SCHUTTER.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster, die België binnenkwam op 28 november 2023 als niet-begeleide minderjarige, diende op 27 december 2023 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Op 12 maart 2024 stelde de Dienst Voogdij van de FOD Justitie een voogd aan gedurende haar minderjarigheid. Een nieuwe voogd werd op 2 augustus 2024 aangesteld. Die voogdij werd van rechtswege beëindigd in mei 2025.

1.3. Op 23 januari 2025 nam de adjunct-commissaris een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

Deze beslissing, die verzoekster bij aangetekende brief van 23 januari 2025 ter kennis werd gebracht, is de bestreden beslissing die luidt als volgt:

“Asielaanvraag: 27/12/2023

Overdracht CGVS: 16/05/2024

U had een persoonlijk onderhoud op het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) op 15 oktober 2024 van 14u06 tot 17u40 in het bijzijn van een tolk Somalisch. Uw raadsman, meester Dareshoeri loco meester Deschutter, en uw voogd, mevrouw M., waren aanwezig gedurende het hele persoonlijk onderhoud.

A. Feitenrelaas

U verklaarde de Somalische nationaliteit te hebben en te behoren tot de Hawadle clan. U bent afkomstig uit de stad Buloburde in het gelijknamige district van de provincie Hiraan. U woonde daar met uw ouders, uw zes broers en uw zus. Uw vader werkte in een winkel en uw oom M.A.A., die in België woont, stuurde geld op om uw gezin te ondersteunen.

Uw vader wilde dat u trouwde met een vriend van hem. U was nog niet besneden en uw vader wilde u type III laten besnijden. Uw moeder was hier niet mee akkoord omdat uw zus, die wel op jonge leeftijd besneden is, problemen had na de besnijdenis. Uw moeder wilde daarom wachten tot u in de puberteit was en u dan type I laten besnijden. Uw moeder vreesde dat uw vader u type III zou laten besnijden en regelde daarom dat u het land kon verlaten en naar Cyprus kon reizen.

Toen u 15 jaar oud was probeerde uw paternale oom meermaals om u te verkrachten. U kon van hem weggkomen.

U verliet Somalië op 25 oktober 2022 en reisde via Turkije naar Cyprus. Daar vroeg u hereniging met uw oom in België aan. Op 28 november 2023 reisde u naar België. Op 27 december 2023 diende u een verzoek om internationale bescherming in.

Ter ondersteuning van uw verzoek om internationale bescherming legde u een besnijdenisattest neer.

Op 22 oktober 2024 ontving het CGVS via uw advocaat enkele opmerkingen bij de notities van uw persoonlijk onderhoud.

B. Motivering

Vooreerst moet worden opgemerkt dat het Commissariaat-generaal op grond van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, van oordeel is dat er in uw hoofde, als niet-begeleide minderjarige, bijzondere procedurele noden kunnen worden aangenomen. Om hier op passende wijze aan tegemoet te komen, werden er u in het kader van de behandeling van uw verzoek door het Commissariaat-generaal steunmaatregelen verleend.

Meer bepaald werd er u een voogd toegewezen die u bijstaat in het doorlopen van de asielprocedure; werd het persoonlijk onderhoud afgenomen door een gespecialiseerde protection officer, die binnen de diensten van het Commissariaat-generaal een specifieke opleiding volgde om minderjarigen op een professionele en verantwoorde manier te benaderen; heeft het persoonlijk onderhoud plaatsgevonden in het bijzijn van uw voogd en advocaat die in de mogelijkheid verkeerden om opmerkingen te formuleren en stukken neer te leggen; en werd er bij de beoordeling van uw verklaringen rekening gehouden met uw jeugdige leeftijd en maturiteit, evenals met de algemene situatie in uw land van herkomst.

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Vooreerst moet worden opgemerkt dat u tegenstrijdige verklaringen hebt afgelegd over uw geboorteplaats. Zo blijkt uit de documenten van de Cypriotische asiendiensten dat u een geboortecertificaat neerlegde waarop stond dat u geboren werd in Buloburde, maar tijdens uw Dublin-interview aldaar verklaarde u geboren te zijn in Mogadishu (zie administratief dossier). Bij aankomst in België verklaarde u eveneens geboren te zijn in Mogadishu (registratie verzoek, p. 1).

Ook op de fiche voor minderjarigen gaf u aan geboren te zijn in Mogadishu en een adres te hebben in Buloburde (fiche Minteh, p. 1). Tijdens het persoonlijk onderhoud op de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) liet u uw geboorteplaats aanpassen naar Buloburde. Toen u tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS gevraagd werd waarom u eerst zei dat u in Mogadishu geboren bent, antwoordde u dat het verkeerd genoteerd werd in Cyprus en dat u het hier rechtzette (CGVS, p. 6). Dat vindt geen weerslag in uw Cypriotisch dossier. U weet dan ook niet uit te klaren waarom u geen eenduidige verklaringen aflegde over uw geboorteplaats.

Verder zijn ook uw verklaringen over uw familieleden niet consistent. Zo verklaarde u tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS dat uw vader twee broers heeft, F.A.A. en M.A.A., en dat hij geen zussen heeft. Hij heeft ook drie halfbroers, M., K. en Z. Uw moeder heeft twee broers, M. en S., die in Nederland en Duitsland wonen (CGVS, p. 7-8). In het Cypriotische dossier verklaarde u echter dat uw moeder twee broers heeft, A. en S., en dat uw vader vier broers heeft, B., S., A. en M. (zie administratief dossier). Dat u er niet in slaagde om coherente verklaringen af te leggen over uw ooms doet afbreuk aan uw algemene geloofwaardigheid. Er kan van een meisje van uw leeftijd immers verwacht worden dat u weet hoeveel ooms u heeft en wat hun namen zijn.

Voorts verklaarde u dat u zes broers heeft en één zus (CGVS, p. 7). U verklaarde dat uw zus de enige van de kinderen is die naar school mocht gaan omwille van financiële moeilijkheden. U weet niet meer hoe de school in de stad heette waar uw zus naartoe ging, maar zegt dat het op zo'n tien minuten wandelen van jullie huis was (CGVS, p. 10). Even later verklaarde u echter dat uw zus bij uw grootmoeder werd opgevoed op het platteland en niet vaak naar huis kwam omwille van financiële moeilijkheden (CGVS, p. 14). Uw bewering dat uw zus in de stad naar school ging strookt dan ook niet met het feit dat ze op het platteland bij uw grootmoeder zou zijn opgegroeid. Ook hier zijn uw verklaringen tegenstrijdig.

Later in het interview verklaarde u ook nog dat uw moeder twee meisjes adopteerde omdat hun ouders overleden waren. Deze meisjes woonden bij uw gezin en werden er grootgebracht (CGVS, p. 16). Het is niet aannemelijk dat uw ouders hun eigen dochter door uw grootmoeder moeten laten opvoeden omdat ze het zelf niet kunnen betalen, maar dan toch twee andere meisjes in huis nemen om op te voeden. Toen u met deze onaannemelijkheid geconfronteerd werd, antwoordde u dat uw zus later terug bij het gezin kwam wonen en dat de meisjes toen werden geadopteerd (CGVS, p. 17). Dit antwoord klaart niet uit waarom uw ouders twee meisjes adopteerden als ze hiervoor niet de financiële middelen hadden. Bovendien stuurde u na het persoonlijk onderhoud nog de opmerking door dat uw zus niet omwille van financiële problemen bij uw grootmoeder opgroeide, maar omdat uw grootmoeder anders eenzaam was (zie administratief dossier). Deze postfactum aanpassing van uw verklaringen kan de incoherentie niet ophelderen. Uit uw verklaringen blijkt immers nog steeds dat uw ouders het financieel niet breed zouden hebben gehad, gezien slecht één van de kinderen naar school kon gaan en uw oom geld opstuurde (CGVS, p. 9). Ook deze elementen zetten uw algemene geloofwaardigheid verder op de helling.

Verder zijn ook uw verklaringen over de bezigheden van uw vader tegenstrijdig. In Cyprus verklaarde u namelijk dat uw vader in Somalië voor de overheid werkte en dat hij in oktober 2022 stopte met zijn job en sindsdien vermist is (zie administratie dossier). Bij uw aankomst in België verklaarde u dan weer dat u uw vader in Hiran woonde en dat u in contact stond via Messenger. U vermeldde niets over het feit dat hij vermist zou zijn (fiche Minteh, p. 3). Bij de DVZ verklaarde u dat uw vader in Bulburde (Hiran) woonde en niet werkte. U zei toen ook niet te weten wat hij vroeger van werk deed. Ook hier vermeldde u niets over zijn verdwijning (verklaring DVZ, vraag 16A). Tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS verklaarde u dan weer dat uw vader in Somalië werkte in een kleine winkel. U vermeldde niets over de verdwijning van uw vader (CGVS, p. 9). Ook deze tegenstrijdigheden brengen uw algemene geloofwaardigheid in het gedrang.

Dat u trachtte de Europese asielinstanties te misleiden over kernelementen van uw identiteit, namelijk uw geboorteplaats, uw gezinssituatie en de verblijfplaatsen en bezigheden van uw familieleden, ondermijnt uw algemene geloofwaardigheid.

Voorts verklaarde u dat uw moeder u het land uit stuurde zonder dat uw vader dat wist (CGVS, p. 12). Het is niet aannemelijk dat u het land kon verlaten zonder dat uw vader hiervan op de hoogte was. U woonde immers in hetzelfde huis. Gevraagd hoe uw moeder dit kon organiseren zonder de weet van uw vader, moet u het antwoord schuldig blijven (CGVS, p. 13). U verklaarde nog dat uw moeder uw paternale oom contacteerde zodat hij jullie financieel kon steunen. Dat uw vader er niet van op de hoogte was dat zijn eigen broer geld opstuurde om u naar Europa te laten reizen, is niet aannemelijk.

U verklaarde nog dat uw vader kwaad is op uw oom omdat hij hieraan meewerkte, maar toch hebben ze nog regelmatig contact (CGVS, p. 22). Het is niet aannemelijk dat uw vader nog contact heeft met zijn broer, als hij er kwaad op is omdat hij u hielp vertrekken. Deze onaannemelijkheden maken dat er geen geloof kan worden gehecht aan de door uw geschetste manier van vertrek. Dit doet verder afbreuk aan uw algemene geloofwaardigheid.

Uw aangetaste algemene geloofwaardigheid heeft tot gevolg dat ook aan uw overige verklaringen niet zomaar geloof kan gehecht worden. Los daarvan zijn er elementen in uw verklaringen over uw asielmotieven op zich die de geloofwaardigheid ontcrachten. Uw verklaringen over uw asielmotieven zijn namelijk over verschillende elementen tegenstrijdig en inconsistent.

Om te beginnen blijkt uit uw verklaringen in het Cypriotische dossier dat uw paternale oom (die bij jullie woonde) en de leraar van de koranschool u probeerden te vercrachten. Uw moeder vreesde hierdoor voor uw

veiligheid en sprak met uw oom in België om u het land uit te sturen (zie administratief dossier). Uw verklaringen op het CGVS stroken niet met de verklaringen die u in Cyprus aflegde. U haalde bij het CGVS namelijk enkel problemen aan met uw oom M. die u probeerde te verkrachten in uw huis. U vermeldde niets over problemen in de koranschool. Bovendien verklaarde u dat uw moeder u niet geloofde toen u haar vertelde dat uw oom u probeerde te verkrachten (CGVS, p. 11). Dat u niets vermeldde over de koranschool is bovendien extra opmerkelijk, aangezien in uw Cypriotische dossier te lezen is dat u nog steeds nachtmerries zou hebben gehad gelinkt aan de problemen met de leerkrachten van de koranschool (zie administratief dossier). Deze tegenstrijdige verklaringen brengen de geloofwaardigheid van uw asielmotieven in het gedrang.

Verder verklaarde u op het CGVS dat u het land verliet uit vrees voor besnijdenis, ook hieraan kan geen geloof worden gehecht. Ten eerste hebt u dit vluchtmotief in Cyprus in zijn geheel niet vermeld. In België maakt het echter deel uit van de hoofdmotieven van uw vlucht. U stelde dat uw moeder u wilde besnijden volgens type I wanneer u in de puberteit zou komen en dat uw vader u type III wilde besnijden zodat hij u kon uithuwelijken aan een vriend van hem (CGVS, p. 11-12). U legde een attest neer waaruit blijkt dat u niet besneden bent. Om te beginnen is het opmerkelijk dat u in Cyprus verklaarde dat u type I besneden bent terwijl uit het door u voorgelegde (Belgische) attest blijkt dat u niet besneden bent. Dit gegeven doet alweer twijfels rijzen bij de geloofwaardigheid van uw verklaringen. Voorts haalde u in Cyprus niets aan over een vrees voor eventuele (her)besnijdenis (zie administratief dossier). Dat u er niet in slaagt om coherente verklaringen af te leggen over uw besnijdenis, die in uw Belgisch dossier aan de grond van uw asielmotieven ligt, doet in ernstige mate afbreuk aan de geloofwaardigheid van deze motieven.

Hoe dan ook wordt er aan uw vrees om bij terugkeer besneden te zullen worden geen geloof gehecht. Hoewel het Commissariaat-generaal erkent dat volgens de toegevoegde informatie de prevalentiegraad van besnijdenis voor Somalische meisjes hoog ligt, is er in uitzonderlijke situaties geen sprake van een risico op besnijdenis. Uit uw verklaringen blijkt dat u zich in een dergelijke uitzonderlijke situatie bevindt. Vooreerst bent u de leeftijd reeds voorbij waarop meisjes doorgaans besneden worden. Volgens de beschikbare informatie wordt de meerderheid van de meisjes namelijk besneden als ze tussen 5 en 10 jaar oud zijn. Hoewel de toegevoegde informatie niet uitdrukkelijk uitsluit dat een besnijdenis nog op latere leeftijd kan plaatsvinden lijkt, gezien uw huidige leeftijd, u bent bijna achttien jaar oud, het objectief risico reeds enigszins ingeperkt.

Ook blijkt verder uit uw individuele situatie dat in uw hoofde geen toekomstig risico op besnijdenis kan worden aangenomen. Om te beginnen wordt er geen geloof gehecht aan de door u geschetste familiale situatie. Zoals hierboven reeds beschreven is het namelijk niet geloofwaardig dat uw vader en moeder ruzie hadden over uw besnijdenis en dat uw moeder u stiekem het land uitstuurde. Voorts werd het ook ongeloofwaardig bevonden dat uw moeder achter de rug van uw vader in contact stond met uw oom. Er is dan ook geen reden om aan te nemen dat uw ouders niet op dezelfde lijn zitten. Ze konden immers al die jaren al voorkomen dat u besneden werd.

Voorts is het evenmin geloofwaardig dat uw ouders u wilden laten besnijden. U verklaarde dat u tot uw 15 jaar in de stad Buloburde verbleef zonder dat u besneden werd. Uw zus, die één jaar ouder is dan u zou op jonge leeftijd besneden zijn volgens type III. Gevraagd hoe het komt dat zij wel besneden is en u niet, antwoordde u dat ze bij uw grootmoeder opgroeide op het platteland en daar besneden werd. U stelde nog dat uw moeder wilde wachten om u te besnijden tot u de puberteit bereikt had, omdat uw zus problemen had omwille van de besnijdenis (CGVS, p. 11 en p. 14). Het is niet aannemelijk dat uw zus wel besneden werd en u niet. Dit betreft dan ook een blote bewering van uw kant.

Bovendien werd eerder al vastgesteld dat uw verklaringen over waar uw zus opgroeide inconsistent zijn. Er wordt dan ook niet zo maar geloof gehecht aan uw beweringen dat zij door uw grootmoeder besneden zou zijn.

Verder is het niet aannemelijk dat uw ouders, mochten ze u effectief willen laten besnijden, zouden wachten om u te laten besnijden tot u ouder bent. Het is immers heel ongewoon in Somalië om meisjes op latere leeftijd te besnijden en de risico's van een besnijdenis worden groter naarmate het meisje ouder is. Toen u met deze onaannemelijkheid geconfronteerd werd, antwoordde u dat alle meisjes besneden worden maar dat de ouders kiezen welk type (CGVS, p. 14). Dit antwoord klaart echter niet uit waarom u nog steeds niet besneden was toen u vertrok of hoe uw moeder er in slaagde om u tegen de besnijdenis te beschermen. Bovendien verklaarde u dat u niet weet op welke leeftijd de vrouwen in uw familie besneden zijn en dat de meisjes in Somalië gewoonlijk na de puberteit besneden worden (CGVS, p. 12), wat niet strookt met de informatie die hierover beschikbaar is (zie administratief dossier). Dat u niet beter op de hoogte bent van de praktijk, is niet aannemelijk. U groeide immers op in Somalië, waar de prevalentiegraad van besnijdenis hoog is. Het is niet aannemelijk dat u niet op de hoogte bent van de gangbare gebruiken. U geeft geen zicht op de situatie waar in u zich bevond in Somalië of op de redenen waarom u op uw 15 jaar nog niet besneden was. Bijgevolg toont u ook niet aan dat u bij terugkeer een vrees heeft om toch nog besneden te worden.

Volledigheidshalve moet worden toegevoegd dat u, gezien er geen geloof kan gehecht worden aan de problemen die u oproept, bij terugkeer terecht kan bij uw ouders en uw familie in Somalië.

Uit bovenstaande wordt geconcludeerd dat u geen vrees voor vervolging noch een risico op ernstige schade aannemelijk hebt gemaakt.

Met de overige opmerkingen bij de notities van uw persoonlijk onderhoud werd rekening gehouden, maar ze zijn niet van die aard dat ze de inhoud van bovenstaande beslissing veranderen.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus, kan aan een verzoeker om internationale bescherming ook de subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden wanneer de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict in het land van herkomst dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet.

Bij de evaluatie van de actuele veiligheidssituatie in Zuid- en Centraal-Somalië worden de rapporten UNHCR International Protection Considerations with regard to people fleeing Somalia van september 2022, beschikbaar op [https://www.refworld.org/type,COUNTRYPOS,UNHCR,SOM,6308b1844,0.html](https://www.refworld.org/type/COUNTRYPOS,UNHCR,SOM,6308b1844,0.html) of op <https://www.refworld.org>, de EUAA Country Guidance: Somalia van augustus 2023, beschikbaar op <https://euaa.europa.eu/country-guidancesomalia-2023> of op <https://euaa.europa.eu/>, het EUAA Country of Origin Information Report: Somalia Security Situation van februari 2023, beschikbaar op https://www.cgrs.be/sites/default/files/rapporten/euaa_coi_report_somalia_security_situation_20230222.pdf, de EUAA Country of Origin Information Query: Somalia – Security situation update van 17 mei 2023, beschikbaar op https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2023_04_EUAA_COI_Query_Response_Q13_Somalia_Security_Situation.pdf, en de COI Focus Somalië: Overzicht Veiligheidsincidenten van 21 december 2023, beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_somalie_overzicht_veiligheidsincidenten_20231221.pdf of op <https://www.cgvs.be/nl>, in rekening genomen.

UNHCR geeft aan dat veel personen die Zuid- en Centraal-Somalië ontvluchten een profiel hebben waardoor ze in aanmerking zouden kunnen komen voor de vluchtelingenstatus. UNHCR wijst er tevens op dat verzoekers om internationale bescherming afkomstig uit “conflict-affected areas” afhankelijk van de individuele omstandigheden nood kunnen hebben aan bescherming omdat zij het risico lopen blootgesteld te worden aan een ernstige en individuele bedreiging van hun leven of persoon als gevolg van willekeurig geweld. Nergens in voornoemd document wordt evenwel geadviseerd om voortgaande op een analyse van de algemene veiligheidssituatie aan elke persoon afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië een complementaire vorm van bescherming te bieden.

In de voormelde EUAA Country Guidance: Somalia wordt, in navolging van de rechtspraak van het Hof van Justitie, benadrukt dat het bestaan van een gewapend conflict niet volstaat om de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen, maar dat er tevens sprake moet zijn van willekeurig geweld. In de EUAA Country Guidance: Somalia wordt erop gewezen dat de schaal van het willekeurig geweld in Somalië verschilt van regio tot regio en dat bij de beoordeling van de veiligheidssituatie per regio rekening moet worden gehouden met volgende elementen: (i) de aanwezigheid van actoren van geweld; (ii) de aard van de gebruikte methodes en tactieken; (iii) de frequentie van de veiligheidsincidenten; (iv) het aantal burgerslachtoffers; (v) de mate waarin het geweld geografisch verspreid is binnen een bepaald gebied; en (vi) de mate waarin burgers ingevolge het gewapend conflict een bepaald gebied ontvluchten. De voornoemde aspecten worden in rekening gebracht bij de beoordeling van de veiligheidssituatie in Somalië die gebaseerd is op het geheel van de landeninformatie waarover het CGVS beschikt (zie supra).

Ook met andere indicatoren wordt er rekening gehouden, in de eerste plaats bij de beoordeling van de individuele nood aan bescherming, maar ook bij de beoordeling van de nood aan bescherming omwille van de veiligheidssituatie in de herkomstregio, indien de hierboven vermelde indicatoren niet voldoende zijn om het reëel risico voor burgers te beoordelen.

Uit voornoemde informatie blijkt dat de veiligheidssituatie in vele delen van Zuid- en Centraal-Somalië volatiel blijft. Confrontaties tussen enerzijds de gewapende groepering al-Shabaab (AS), die vooral plattelandsgebieden in het centrum en het zuiden van het land controleert, en anderzijds de nationale en internationale veiligheidstroepen, blijven de belangrijkste bron van het gewapend conflict. De federale regering van Somalië, de federale lidstaten, clanmilities (de Macawisley) en andere internationale actoren zoals Ethiopië, Kenia, de Verenigde Staten en ATMIS zijn in verschillende mate betrokken in het conflict tegen al-Shabaab. De president, Hassan Sheikh Mohamud, duidde na zijn verkiezing in mei 2022 de

ationale veiligheid en de strijd tegen al-Shabaab aan als topprioriteit. De regeringstroepen en hun bondgenoten startten in de tweede helft van 2022 een militair offensief in de deelstaten Hirshabelle en vervolgens Galmudug. Al-Shabaab hergroepeerde zich in de regio's Benadir en Lower Shabelle en antwoordde met terreuraanvallen. Voornoemde twee regio's, waar al-Shabaab zich bleef richten op personen die (vermeende) banden hebben met de regering, werden het zwaarst getroffen door aanvallen van de groepering in stedelijke centra in het land. Het bleek moeilijk voor de veiligheidstroepen om heroverd gebied in handen te houden. ACLED meldde in een veiligheidsanalyse van april 2023 dat, terwijl de regeringstroepen zich concentreerden op hun antiterreuroperaties in Galmudug die in januari 2023 van start gingen, al-Shabaab zich concentreerde op het heroveren van gebieden in de deelstaat Hirshabelle. De tweede fase van het militair offensief die begin augustus 2023 officieel van start ging en zou uitbreiden naar de zuidelijke deelstaten South West en Jubaland, legt zijn focus opnieuw op de deelstaten Hirshabelle en Galmudug. Al-Shabaab beantwoordt het offensief op verschillende manieren: door het voeren van zware gevechten tegen de regeringstroepen en de clanmilities en terreuraanvallen tegen de troepen en instanties, het onderhandelen met clanouderen om de steun te consolideren of te herwinnen en door terreurgeweld gericht tegen lokale vertegenwoordigers van de staat als vergeldings- en afschrikkingsmiddel. Een andere belangrijke bron van conflict in de Somalische maatschappij wordt gevormd door clanrivaliteit en concurrentie om politieke macht en schaarse middelen. Uit voornoemde landeninformatie komt duidelijk naar voren dat het geweldsniveau, de schaal van het willekeurig geweld, en de impact van het conflict regionaal verschillend zijn.

Er dient aldus niet alleen rekening te worden gehouden met de actuele situatie in uw land van herkomst, maar ook met de veiligheidssituatie in het gebied van waar u afkomstig bent. Gezien uw verklaringen met betrekking tot uw herkomst uit Somalië, dient in casu de veiligheidssituatie in de regio Hiraan te worden beoordeeld.

Hiraan wordt in de EUAA Country Guidance: Somalia van augustus 2023 beschouwd als een regio waar de "loutere aanwezigheid" ontoereikend is om een reëel risico vast te stellen op basis van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet maar waar het willekeurig geweld een hoog niveau bereikt en er dus een lager niveau van persoonlijke omstandigheden vereist is om aan te tonen dat men bij terugkeer naar Hiraan een reëel risico op ernstige schade zou lopen. Met andere woorden, de regio Hiraan is een gebied waar volgens EUAA willekeurig geweld plaatsvindt en een reëel risico op een ernstige bedreiging voor het leven of de persoon kan vastgesteld worden indien de verzoeker specifiek wordt geraakt om redenen die te maken hebben met zijn persoonlijke omstandigheden.

De regio Hiraan vormt samen met de regio Middle Shabelle de deelstaat Hirshabelle. Hiraan is één van de bolwerken van al-Shabaab. Al-Shabaab controleerde grote delen van de landelijke gebieden en belangrijke aanvoerroutes. Echter, sinds het begin van het militair offensief van de regeringstroepen en hun bondgenoten in de zomer van 2022 is de controle van al-Shabaab in beweging. Er vonden confrontaties plaats tussen al-Shabaabstrijders, het nationale leger en ATMIS. Het Somalische leger voerde ook operaties uit tegen al-Shabaab samen met lokale clanmilities (de Macawiisley). De regering zou eind september 2022 in een tijdspanne van drie weken de controle over 40 nederzettingen in de regio Hiraan herwonnen hebben, hoewel in oktober 2022 gemeld werd dat geen van hen grote steden waren en dat al-Shabaab sindsdien de controle over sommige van deze gebieden had herwonnen. Hiraan wordt tevens gekenmerkt door clanconflicten.

In een rapport van Integrated Food Security Phase Classification (IPC) van december 2022 werd de bevolking van Hiraan geschat op 420.060 inwoners. Officiële cijfers over incidenten en (burger)slachtoffers in Somalië zijn niet beschikbaar. ACLED registreert tussen januari 2023 en november 2023 207 geweldsincidenten in de regio, waaronder vooral battles (104). Het betreffen voornamelijk aanvallen van al-Shabaab op de aanwezige nationale en internationale strijdkrachten, de regionale politie en clanmilities, militaire operaties van het Somalische leger, soms met de hulp van de Hawadle-clanmilities, tegen al-Shabaab en aanvallen van de Hawadleclan tegen al-Shabaab. ACLED tekent ook enkele gevallen op van gevechten tussen troepen van het nationale leger en interclangeweld. De 406 dodelijke slachtoffers zijn voornamelijk soldaten, politieagenten, clanmilitieleden en AS-strijders die omkomen tijdens militaire operaties of clanconflicten. ACLED noteert ook burgerdoden door dit geweld. In de categorie explosions/remote violence telt ACLED 57 incidenten, waarbij al-Shabaab vooral aanvallen pleegt tegen nationale en internationale strijdkrachten, Hawadle-clanmilities en burgers. Al-Shabaab gebruikt hiervoor IED's, handgranaten, morteraanvallen, autobommen en voert vijf zelfmoordaanslagen uit. De overige incidenten zijn vooral operaties tegen al-Shabaab uitgevoerd door het nationale leger, luchtaanvallen door het US AFRICOM en het Turkse leger in Somalië (TURKSOM). Er worden 95 burgerdoden geregistreerd voor dit type van geweld, vooral door de zelfmoordaanslagen van al-Shabaab. Bij incidenten van gericht geweld tegen burgers (violence against civilians) noteert ACLED 46 incidenten. Al-Shabaab is in 15 van de 46 incidenten de actor. De groepering ontvoert onder andere boeren en herders van de Hawadleclan als wraakactie en doodt burgers waaronder een koranleraar en zakenman. Daarnaast noteert ACLED 25 incidenten van clangeweld

door verschillende clanmilities tegen burgers behorende tot andere clans. Bijna alle intern ontheemden die vluchtten omwille van overstromingen en in mindere mate omwille van droogte en conflict/onveiligheid, hervestigen zich binnen de regio.

De Commissaris-generaal beschikt over een zekere appreciatiemarge en is, gezien hogervermelde vaststellingen en na grondige analyse van de beschikbare informatie, tot de conclusie gekomen dat er niet kan worden gesteld dat de veiligheidssituatie in de regio Hiraan sinds de publicatie van de EUAA Country Guidance: Somalia van augustus 2023, zodanig is gewijzigd dat een burger die terugkeert naar deze regio, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico zou lopen om het slachtoffer te worden van een ernstige bedreiging van zijn leven of zijn persoon als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet.

Aldus rijst de vraag of u persoonlijke omstandigheden kan inroepen die de ernst van de bedreiging die voortvloeit uit het willekeurig geweld in de regio Hiraan in uw hoofde dermate verhogen dat er moet aangenomen worden dat u bij een terugkeer naar Hiraan een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van uw leven of persoon. U bracht zelf geen informatie aan waaruit het tegendeel blijkt. U laat na het bewijs te leveren dat u specifiek geraakt wordt, om redenen die te maken hebben met uw persoonlijke omstandigheden, door een reëel risico als gevolg van het willekeurig geweld in Hiraan. Evenmin beschikt het CGVS over elementen die erop wijzen dat er in uw hoofde omstandigheden bestaan die ertoe leiden dat u een verhoogd risico loopt om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid op het feit dat u minderjarig bent en dat bijgevolg het Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989, geratificeerd door België, op u moet worden toegepast.”

2. De rechtspleging

De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen of er vertegenwoordigd.

Artikel 39/59, § 2, van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Artikel 39/59, § 2, van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227 364; RvS 13 mei 2014, nr. 227 365).

3. Over de gegrondheid van het beroep

3.1.1. Verzoekster voert een schending aan van de volgende bepalingen en beginselen:

- Artikelen 48/3, 48/4, 48/6, 48/7 en 57/1, § 3, eerste lid, van de Vreemdelingenwet;
- De zorgvuldigheidsplicht, de materiële motiveringsplicht en de rechten van de verdediging.

Verzoekster betoogt als volgt:

“Eerste middelonderdeel: Schending van de artikelen 48/3, 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet van 15.12.1980

Er is een objectief vervolgingsrisico

Verzoekster komt in aanmerking voor de status van vluchteling in de zin van art. 1A(2) van de Conventie van Genève, omgezet in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet van 15.12.1980 omdat zij behoort tot een 'bepaalde sociale groep' omwille van het gevaar voor vrouwelijke genitale verminking. Ook in geval van gedwongen uithuwelijking, is het gevestigde rechtspraak dat jonge meisjes dan ook in aanmerking komen voor de vluchtelingenstatus: omwille van de vervolgingsgrond "behoren tot een bepaalde sociale groep".

Om te beoordelen of het verzoek gegrond is, moeten het leven, de aanwezigheid van een gedwongen huwelijk en het socio-economische, familiale en persoonlijke profiel van verzoekster in acht worden genomen. Hierbij geldt volgens rechtspraak van uw Raad dat zelfs indien er verschillende elementen zijn die de geloofwaardigheid van de verzoekster in gedrang brengen, het risico op vrouwelijke genitale verminking prevaleert.

Uit de verklaringen van verzoekster in combinatie met de objectieve elementen uit haar dossier blijkt dat zij erkend moet worden als vluchteling. Het CEDOCA-rapport (aanwezig in het administratief dossier) stelt dat VGV (vrouwelijke genitale verminking) bijna overal wordt toegepast in Somalië met weinig verschil tussen de verschillende socio-economische groepen. Het percentage van prevalentie van genitale verminking (99,2% van de vrouwen in de leeftijdscategorie van 15 tot 44 jaar in het jaar 2020) beaamt deze stelling. Hiermee voldoet verzoekster reeds aan de criteria van de genoemde rechtspraak en dient zij als vluchteling erkend te worden op basis van de objectieve elementen uit het dossier. Het staat immers vast dat zij op heden nog niet besneden is zodat er aan zekerheid grenzende zekerheid bestaat dat zij bij terugkeer alsnog aan een genitale verminking zal worden onderworpen. Het CGVS biedt in zijn beslissing geen aannemelijke verklaringen, laat staan een garantie, waaruit blijkt dat zij zich zal kunnen beschermen hiertegen.

Bij de beoordeling van de gegronde vrees voor vrouwelijke genitale verminking, had het CGVS volgens de rechtspraak van uw Raad ook de graad van bescherming door de Somalische autoriteiten in acht moeten nemen; meer bepaald het bestaan van strafrechtelijke bepalingen, de rechterlijke toepassing van deze bepalingen, de omvang van de praktijk, de gewoontes in het herkomstland, de toegang tot bescherming en het profiel van verzoekster.

Het CEDOCA-rapport haalt het geldende juridische kader in Somalië aan:

In Somalië zijn drie rechtssystemen in gebruik; het gewoonterecht (Xeer), het federaal rechtssysteem en de shariawetgeving. (...) De Grondwet verbiedt in artikel 15(4) het besnijden van meisjes. Verder bepaalt artikel 29(2) dat ieder kind het recht heeft om beschermd te worden tegen mishandeling, verwaarlozing, misbruik of vernedering. Er is geen nationale wetgeving die de praktijk van VGV uitdrukkelijk criminaliseert en bestraft. (...) Er bestaan ook geen organisaties of autoriteiten waar vrouwen hulp of bescherming kunnen zoeken wanneer ze niet willen dat hun dochters besneden worden. (...)

Uit de informatie die het CGVS heeft gehanteerd, stelt verzoekster vast dat er geen beschermingsstructuren bestaan in Somalië, waarop ze beroep zou kunnen doen in geval van terugkeer. Hiermee wordt het reële risico op vrouwelijke genitale verminking alleen verhoogd.

Verder heeft het CGVS geen onderzoek verricht naar het geldende gewoonterecht en de geldende shariawetgeving.

Verzoeksters verklaringen zijn wél geloofwaardig

Naast het gebrek aan objectieve overwegingen, maakt het CGVS ook fouten met betrekking tot de beoordeling van het persoonlijke relaas van verzoekster. In rechte weerlegt verzoekster verschillende elementen met betrekking tot de motivering van het CGVS, die de weigeringsbeslissing ten gronde ondermijnen.

De argumentatie van verweerder kan als volgt worden samengevat:

1. Het CGVS heeft uit de verklaringen van verzoekster afgeleid dat verzoekster trachtte de Europese instanties te misleiden omtrent kernelementen van haar identiteit:

- a. Haar geboorteplaats*
- b. Haar familieleden*
- c. De locatie en school van haar zus*
- d. De adoptie door haar ouders*
- e. De bezigheden van haar vader*

2. Het CGVS is van oordeel dat de verklaringen over de asielmotieven van verzoekster over verschillende elementen tegenstrijdig en inconsistent zijn:

- a. Namelijk dat haar paternale oom (die bij hen woonde) en de leraar van de koranschool haar probeerden te verkrachten.
- b. Namelijk dat ze vluchtte uit angst voor vrouwelijke genitale verminking, omwille van verschillende aspecten:
 - i. Dat verzoekster zonder medeweten van haar vader wist te vertrekken uit Somalië.
 - ii. Dat verzoekster "er niet in slaagt" om coherente verklaringen af te leggen over haar besnijdenis.
 - iii. Dat er een vrees voor besnijdenis is.
 - iv. Dat er een toekomstig risico op besnijdenis is.
 - v. Dat de zus van verzoekster besneden is. vi. Dat de moeder van verzoekster haar tijdelijk wist te beschermen voor de vrouwelijke genitale verminking.

Verzoekster herneemt deze structuur hieronder bij de weerlegging van deze argumentatie:

1. Kernelementen van de identiteit van verzoekster

a. Geboorteplaats

Opgemerkt dient te worden dat het CGVS elementen aanhaalt die niet over de kern gaan, met als doel het ondermijnen van de geloofwaardigheid van verzoekster. Haar geboorteplaats, de verklaringen over de familieleden van haar vader, de locatie van de woonplaats van de grootmoeder en de bezigheden van haar vader, zijn elementen die geen betrekking hebben op de redenen van haar vertrek uit Somalië en zijn bijkomstige details die de grond van de zaak niet aangaan.

Zo stelt verweerder:

[citaat bestreden beslissing]

Verweerder argumenteert hier manifest te kwader trouw. Alles wijst er namelijk op dat een eenmalige foute versie uit Cyprus, volgens dewelke zij in Mogadishu is geboren, haar is blijven achtervolgen. Er is nochtans in het administratief dossier geen enkele verklaring van verzoekster terug te vinden waarin zij zelf aangeeft in Mogadishu te zijn geboren.

Uit Cyprus zijn er alleen maar volgende documenten waarin louter onrechtstreeks wordt verwezen naar verzoeksters verklaringen:

- Het Dublin interview (Annex I – Standard Form for determining the member state responsible for examining an application for international Protection), gedateerd 9 juni 2023
- Het "Best Interest Report", gedateerd op 6 juni 2023, opgemaakt door de genaamde A.A [...], haar voogd ("guardian")
- Een A4 blad met handgeschreven code F22-19509 met een aantal voorgedrukte kolommen waarin namen van familieleden worden vermeld, zonder dat duidelijk is wie het document heeft ingevuld. Het vermeldt geen naam noch handtekening.

Er ligt geen kopie voor van het interview dat de Cypriotische autoriteiten van verzoekster hebben afgenomen. In het Dublin interview en in het Best Interest Report wordt verwezen naar verklaringen die verzoekster zou hebben afgelegd maar die zijn dus niet in het administratief dossier aanwezig.

Zo wordt in het document "Annex I – Standard Form for determining the member state responsible for examining an application for international Protection" op de laatste bladzijde, in klein lettertype, in het kader "Other useful information" het volgende vermeld: "With regard to her place of birth, her birth certificate states that she is born in Bule Barde (Buloburde town/district, also spelled Buloburti or Bulobarde), but she stated during her Dublin interview, that she was born in Mogadishu)"

Er is dus sprake van een Dublin interview maar de letterlijke weergave daarvan ligt niet voor.

Er kan dus nergens worden bevestigd dat verzoekster verklaarde in Mogadishu te zijn geboren.

Wat wel opvalt in het administratief dossier is dat de Dienst Vreemdelingenzaken zelf op 10.11.2023, nog voordat verzoekster in België aankomt op 28.11.2023, een brief stuurt naar de politiediensten op de luchthaven van Zaventem, waar verzoekster op 28.11.2023 zou landen, en dat daarin ook al vermeld wordt dat zij geboren is in Mogadishu. Het is dan ook waarschijnlijk dat de ambtenaar bij de Dienst Vreemdelingenzaken die later, op 27.12.2023, haar verzoek om internationale bescherming zou registreren in de bijlage 26, zich zou gebaseerd heeft op de gegevens die al in de bestanden van de DVZ bekend waren, en waarop dus foutief vermeld stond dat zij in Mogadishu was geboren.

Verweerder stelt verder dat verzoekster ook in de "fiche Minteh" zou hebben gezegd dat zij in Mogadishu geboren werd, maar deze verklaring is niet terug te vinden in het administratief dossier, althans niet in de versie zoals verzoekster die ontvangen heeft. Zoals zo vaak het geval is laat verweerder na zijn volledige administratief dossier over te maken aan de advocaat van de verzoekende partij. Zolang deze verklaring niet voorligt, kan er niet dienstig naar worden verwezen.

In elk geval blijkt duidelijk dat verzoekster, zodra zij de mogelijkheid kreeg, deze verklaring zelf heeft rechtgezet bij de dienst Vreemdelingenzaken (zie: verklaring DVZ van 14.05.2024)

Ook bij verweerder zelf heeft verzoekster dit klaar en duidelijk rechtgezet, en aangegeven dat er in Cyprus ernstige problemen waren met de kwaliteit van de vertaling door de tolk. (nota's persoonlijk onderhoud p. 6):

Waarom zei je eerst dat je in Mogadishu geboren bent?

Ze hebben het fout geschreven in het land waar ik eerst aankwam, Cyprus, maar ik heb het hier verteld en ze hebben het recht gezet.

Voor zoveel als nodig wijst verzoekster er in dat verband nog op dat ze verschillende verduidelijkingen kon maken over haar geboorteplaats, o.a. dat Buloburde zowel een district als stad is. Bovendien kon ze de specifieke wijk ook noemen, namelijk Indo ceel.

Ten overvloede wijst verzoekster er op dat er geen gereede twijfel kan bestaan over haar geboorteplaats in Buloburde, noch over haar intenties. Dit blijkt uit het volgende:

- Verzoekster heeft zelf bij de Dienst Vreemdelingenzaken spontaan verklaard dat zij in Buloburde is geboren – zij had daar geen enkel belang bij
- Er ligt geen enkel document voor met de integrale verklaring van verzoekster dat zij in Mogadishu is geboren
 - er zijn enkel indirecte verwijzingen naar een dergelijke verklaring die echter niet worden aangetoond
- Op de Somalische documenten (zowel de geboortakte van verzoekster als op de Declaration of Uncle H., beiden in het administratief dossier, wordt vermeld dat verzoekster geboren in Buloburde (weliswaar anders gespeld)
- De paternale oom van verzoekster die in België verblijft, vermeldde op 27.12.2022 in het kader van zijn schriftelijke verklaring aan de Cypriotische autoriteiten van 27.12.2022 met het oog op de Dublin overname van verzoekster door België, en dus in tempore non suspecto, dat verzoekster geboren is in Buloburde ("I am uncle N.J.A. – she born [...] may 2007 Buulo Berde in Somalia")

Nog ten overvloede merkt verzoekster op dat verweerder alleszins geenszins in twijfel trekt dat verzoekster de Somalische nationaliteit heeft en dat zij het grootste deel van haar leven in Buloburde heeft doorgebracht. Het heeft voor de beoordeling van haar risico in geval van terugkeer dan ook niet het minste belang of verzoekster nu in Buloburde zelf dan wel in Mogadishu is geboren. De nationaliteit van verzoekster wijst op een prominent risico in geval van terugkeer.

b. Familieleden

Het CGVS acht verzoekster ook niet geloofwaardig omwille van haar getuigenis over de namen van haar ooms.

[citaat bestreden beslissing]

Kennelijk vergelijkt verweerder haar verklaringen met het A4 blad met handgeschreven code F22-19509 met een aantal voorgedrukte kolommen waarin met de hand geschreven namen van familieleden worden vermeld. Het is echter niet duidelijk wie het document heeft ingevuld. Het vermeldt geen naam noch handtekening zodat allerm minst vaststaat dat verzoekster deze verklaringen heeft afgelegd, nagelezen en goedgekeurd. Het document is dan ook niet betrouwbaar en geen goede vergelijkingsbasis om die verklaringen die verzoekster in haar persoonlijk onderhoud bij verweerder mee af te toetsen.

Bovendien is de bron waar verweerder naar verwijst louter een handgeschreven document (hierboven reeds vermeld, het document met voorgedrukte kolommen waar de handgeschreven code F22-19509 op staat) met namen op zonder dat duidelijk is wie die namen heeft ingevuld. Het document vermeldt nergens wie het document heeft ingevuld, laat staan dat het ondertekend is. De authenticiteit en betrouwbaarheid van het document zijn dan ook twijfelachtig, en verweerder kan er niet dienstig naar verwijzen om verzoeksters verklaringen mee te vergelijken.

De verschillen tussen de uitkomst van de Cypriotische en de Belgische procedure zijn echter beperkt. Op het document in de Cypriotische procedure wordt vermeld:

- Aunt(s) / Uncle(s) Maternal: A. (Nederland) en S. (Duitsland)

Welnu, tijdens het CGVS-onderhoud heeft verzoekster dit bevestigd door te getuigen dat haar moeder twee broers heeft: M. en S. die in Nederland en Duitsland wonen. A. is namelijk een bijnaam van M. Deze vermeende tegenstrijdigheid is dus alleszins niet correct.

- Aunt(s) / Uncle(s) Paternal: B., S., A. en M. (België)

Deze vier namen staan dus vermeld bij "tantes/ooms langs vaderszijde". Het klopt dus niet zoals verweerder beweert dat hieruit blijkt dat verzoekster in Cyprus verklaard heeft dat zij vier ooms langs vaderskant heeft. Als we dit vergelijken met de verklaringen die de heer M.A.A. heeft afgelegd, de oom die in België verblijft en die voorafgaand aan de Dublin-overname van verzoekster door België gehoord werd door DVZ (waarvan verslag in het administratief dossier), dan blijkt dat ook deze oom de namen B. en H.Z. (in het Cypriotische dossier wellicht afgekort tot "S.") vermeld heeft als zussen.

Verzoekster heeft dus correct verklaard bij verweerder dat zij maar twee ooms langs vaderskant heeft, de enig overblijvende tegenstrijdigheid is dat verweerder in haar persoonlijk onderhoud "nee" geantwoord heeft op de vraag of haar vader zussen heeft. Deze tegenstrijdigheid kan niet worden betwist maar kan een toevallige vergissing zijn. In elk geval is verweerder er verder in het verhoor niet meer op teruggekomen en wordt verzoekster daar nu voor het eerst mee geconfronteerd in het kader van deze weigering. Bovendien lijkt deze vergissing van verzoekster eerder banaal omdat deze zussen geen enkele rol spelen in het vluchtrelaas dat er dus niet anders zou hebben uit gezien als verzoekster deze tantes langs vaderskant wel had vermeld in haar persoonlijk onderhoud bij verweerder.

c. Locatie en school van de zus van verzoekster

Het CGVS stelt het volgende met betrekking tot de zus van verzoekster:

[citaat bestreden beslissing]

Hier maakt het CGVS een foute beoordeling van de feiten. Het persoonlijk onderhoud van verzoekster is immers niet tegenstrijdig indien al haar verklaringen samen worden bekeken:

(p. 7 nota's persoonlijk onderhoud:)

Waar zijn jouw ouders momenteel?

In Hiran. In het huis waar jij ook woonde?

Ja.

En je broers en zus ook?

Ja.

(p. 10 nota's persoonlijk onderhoud:)

Ben je naar school geweest in Somalië?

Nee. Waarom niet?

Mijn vader kon de kost van de school niet betalen.

Van je broers en zus ging er iemand? Mijn oudere zus ging wel. (...)

Waar waren de scholen in de stad?

Herhalen Hoe bedoel je? Vb dicht bij je huis in de wijk, of verder in een andere wijk?

Het lag niet dicht bij huis, je zou er tien minuten naartoe kunnen wandelen.

Je zus, naar welke school ging ze?

Ik ben de naam vergeten

(p. 14 nota's persoonlijk onderhoud:)

Hoe komt het dat je moeder je kon beschermen tegen die besnijdenis en jou niet?

Mijn zus werd besneden op het platteland bij mijn grootmoeder, ik weet niet hoe dat gebeurde. (...) Waarom heeft je grootmoeder er niet voor gezorgd dat je ook vroeger besneden werd?

Ze heeft mijn zus grootgebracht en opgevoed en ik werd opgevoed door mijn moeder.

De zus van verzoekster is opgevoed door de grootmoeder – waardoor ze vaak niet thuis was – en ze is daar besneden. Verzoekster vertelt echter dat de zus nu, dus nadat ze vroeger bij haar grootmoeder woonde, bij haar ouders woont. Er is geen sprake van tegenstrijdigheid in haar relaas. Alleszins heeft verweerder verzoekster niet om opheldering gevraagd over de periode waarin haar zus enerzijds bij de ouders en

anderzijds bij de grootmoeder woonde, zodat aan verzoekster moeilijk tegenstrijdigheden kunnen worden verweten. De verklaringen van verzoekster zijn geloofwaardig.

d. De adoptie

Nogmaals tracht het CGVS elementen aan te halen die de kern van de identiteit van verzoekster niet aangaan. Niettegenstaande kan verzoekster het volgende argument ook weerleggen:

[citaat bestreden beslissing]

Het CGVS maakt hier opmerkelijke redeneerfouten. Aangezien verzoekster wederom de chronologie van gebeurtenissen heeft uitgelegd, is haar relaas wel degelijk geloofwaardig. Haar ouders hadden aanvankelijk inderdaad niet de financiële middelen. Na verloop van tijd wel; hierdoor waren ze in staat om de zus van verzoekster weer bij hen te laten wonen en om de twee meisjes te adopteren. Financiële omstandigheden kunnen nu eenmaal veranderen, dit is geen onlogische verklaring.

Hoe dan ook is het allerm minst onmogelijk dat verzoeksters ouders twee kinderen in huis namen die wees geworden waren, zelfs indien ze het zelf niet breed hadden. Verweerder hanteert een te statische manier om verzoeksters relaas te beoordelen.

Ten overvloede wijst verzoekster er nog op dat verzoeksters advocaat na ontvangst van het gehoorverslag op 22.10.2024 een e-mail met opmerkingen stuurde, waarin onder meer staat: "p.14: Er werd gevraagd waarom de zus van N. werd opgevoed door de grootmoeder. Er staat genoteerd dat dit was omwille van financiële redenen, maar N. geeft aan dat dit niet klopt. Oma was alleen en eenzaam en daarom ging zus bij haar wonen, om niet alleen te zijn. Niet omwille van financiële redenen. " Verweerder houdt met deze correctie echter geenszins rekening in zijn beslissing.

e. De bezigheden van de vader van verzoekster

Verweerder stelt voorts:

[citaat bestreden beslissing]

He CGVS kan geen argumenten gebruiken door te verwijzen naar het Cypriotisch dossier zonder letterlijke weergave van haar verklaringen daar. Verweerder verwijst immers wat dit betreft opnieuw naar het "Best Interest Report" van de Cypriotische voogd. Doch het is geenszins duidelijk in welke mate deze correct verzoeksters verklaringen heeft neergeschreven en in welke mate er een correct begrip is geweest van verzoeksters verklaringen. Zoals reeds aangehaald verwees verzoekster immers naar de moeilijkheden met de tolk in haar Cypriotische gehoor (blz. 9 en 13 van de nota's van het persoonlijk onderhoud).

Met betrekking tot haar verklaringen in België, wil verzoekster vermelden wat haar exacte bewoordingen waren tijdens het persoonlijk onderhoud bij het CGVS (p. 9):

Waarvan leefde jouw gezin toen je nog in Somalië was? Uitleggen

Mijn vader werkte in een kleine job en we kregen ook inkomen opgestuurd van mijn oom die hier woont. Wat voor werk deed je vader?

Hij werkte in een kleine winkel.

Het klopt dat verzoekster bij haar DVZ interview vertelde dat haar vader op dat moment niet werkte maar dat betekent niet dat hij daarvoor ("toen je nog in Somalië was") niet ooit gewerkt kan hebben in een kleine winkel. Het is niet abnormaal en dus ook niet onmogelijk dat de vader van verzoekster deze job niet zijn hele leven heeft kunnen doen. Indien verweerder dit een belangrijk gegeven vond, had hij daarover moeten doorgaan in het persoonlijk onderhoud maar de vraag naar precisering in de tijd over deze job is aan verzoekster niet gesteld. Men heeft haar ook niet gewezen op het verschil met de verklaring die zij daaromtrent aflegde bij DVZ zodat zij ook niet de kans heeft gekregen om dit verschil te verklaren. Het is dan ook niet fair om dit voor het eerst op te werpen in een weigeringsbeslissing.

Kernelementen van identiteit van verzoekster

Het CGVS besluit hieruit dat de geloofwaardigheid van verzoekster in gedrang komt omdat ze heeft getracht de Europese asielinstanties te misleiden over kernelementen van haar identiteit. Deze conclusie is onterecht en ongegrond. Voorgaande replieken weerleggen immers de motieven van het CGVS, en bovendien betreffen de elementen die het CGVS aanhaalt niet de kern van haar identiteit.

De kernelementen van haar identiteit zijn de volgende: haar leeftijd, haar gender, haar religie en haar nationaliteit. Al deze elementen wijzen op het risicoprofiel van verzoekster, en ze worden achterwege gelaten door het CGVS: verzoekster is minderjarig, een vrouw, een moslima en Somalisch. De toelichting van de schending van 57/1, §3, eerste lid van de Vreemdelingenwet – die later zal volgen – toont duidelijk aan op welke wijze het CGVS deze elementen had moeten overwegen.

De appreciatie van het risico op besnijdenis wordt beoordeeld aan de hand van verschillende individuele factoren zoals het niveau van geschooldheid, de religieuze overtuiging, de etniciteit, de geografische origine, het socio-economische statuut en de familiale omgeving.

In casu is verzoekster een niet-besneden minderjarige van Somalische nationaliteit die deel uitmaakt van de moslimgemeenschap en bovendien op het punt van een gedwongen huwelijk stond. De link die verzoekster in haar persoonlijk onderhoud maakt tussen de besnijdenis en het huwelijk wordt ook zeer uitdrukkelijk gemaakt in het CEDOCA-rapport dat verweerder toevoegt aan het administratief dossier. Zo luidt het op blz. 24 van dit rapport:

“De besnijdenispraktijk situeert zich in de collectieve en patriarchale Somalische samenleving waar een huwelijk bepalend is voor de status en de welvaart van een individu. VGV is ingebed in de Somalische cultuur en kadert in de voorbereiding van een meisje op haar huwelijk en volwassenheid.”

Het is op basis daarvan dan ook zeer aannemelijk dat verzoekster bij terugkeer alsnog riskeert een besnijdenis te moeten ondergaan.

Bijgevolg dient zij sowieso te worden erkend omwille van dit bijzonder grote risico bij terugkeer, zelfs indien verweerder – ten onrechte zoals hierboven blijkt – twijfels zou hebben bij bepaalde elementen van haar identiteit.

2. De verklaringen over de asielmotieven van verzoekster

a. De pogingen tot verkrachting (miskenning van artikel 48/7 van de Vreemdelingenwet)

Het CGVS gelooft de getuigenis van verzoekster omtrent de pogingen tot verkrachting niet, wegens het feit dat verzoekster enkel de poging door haar oom heeft vermeld tijdens het onderhoud in België. Dit terwijl de voogd van verzoekster tijdens het interview heeft toegevoegd dat verzoekster het aanvankelijk moeilijk vond om te spreken over de verkrachting en de besnijdenis omdat er een mannelijke tolk aanwezig was (dit werd ook nog eens herhaald door de advocaat in de e-mail van 22.10.2024 met opmerkingen na het verhoor en tijdens de pauze van het persoonlijk onderhoud).

Betrouwbare bron van de UNHCR toont aan dat meisjes vaak een gevoel van schaamte ervaren wanneer ze moeten spreken over ervaringen van seksueel geweld:

“Girls from some societies may be reluctant to disclose experiences of sexual violence for fear of bringing shame on stigmatization on themselves or their families, particularly where the subject is taboo in their own cultural context.”

Ook de EUAA bevestigt dit:

“Although rape and sexual violence against women and girls continued to be underreported due to a climate of impunity as well as victim’s fear and stigma, the risen level of violence in the country has reportedly caused an upsurge in sexual violence incidents.”

Hiermee kan nogmaals worden vastgesteld dat verweerder onvoldoende rekening heeft gehouden met het kwetsbaar profiel van verzoekster, zoals verder zal worden besproken.

Andermaal benadrukt verzoekster echter de onbetrouwbaarheid van het relaas van de Cypriotische voogd: er ligt geen kopie voor van het interview dat verzoekster zelf heeft afgelegd in Cyprus.

Daarnaast blijkt verweerder het verslag van de Cypriotische voogd zelf ook niet begrepen te hebben. In het Beste Interest Report van deze voogd luidt het immers:

“The reason that N. left from Somalia was not safe. On one side, her uncle (brother of her father side) stayed with them in the same house and had a lot of problems with him. Her uncle tried to rape her. On the other side, the girls that went to Koran school raped by their teachers and other men that has to do with the Koran

school. That was the reason that stopped the Koran school. Her mother Mrs. A.M.M. afraid for her daughter and talked with their uncle Mrs. M.A.A. who staying in Belgium (brother from the father side) in order to prepare the journey for the minor”.

Zelfs al is het niet makkelijk om de exacte betekenis te begrijpen gelet op het gebrekkige Engels taalgebruik in deze passage, en zelfs indien de voogd verzoeksters verklaringen aan hem correct zou hebben weergegeven, dan nog blijkt hier geenszins uit dat verzoekster verklaard heeft dat de leraar van de Koran school haar heeft verkracht. Er blijkt enkel dat er meisjes die naar de Koranschool gingen, verkracht waren door de Koranleraar of mannen die met de Koranschool te maken hadden en dat verzoekster moeder om die reden wilde dat verzoekster zou stoppen met de Koranschool, dus preventief. Er valt in elk geval nergens te lezen, zoals verweerder manifest verkeerd beweert, dat verzoekster in Cyprus zou verklaard hebben dat zij verkracht is door deze Koranleerkracht. Zoals de voogd het uiteenzet, lijkt het er op de moeder van verzoekster haar deed stoppen met Koranschool om te vermijden dat verzoekster zelf het slachtoffer zou worden van verkrachting.

Op basis van al deze overwegingen is duidelijk dat verweerder manifest foutief verzoekster verwijt tegenstrijdige verklaringen te hebben afgelegd op dit punt. Verweerder lijkt te kwader trouw halve vermoedens uit het volstrekt onduidelijke en onvolledige Cypriotische dossier , opgesteld in slecht Engels, om daaruit af te leiden dat verzoekster tegenstrijdig is.

b. De vrees voor vrouwelijke genitale verminking

i. Het vertrek van verzoekster zonder medeweten van haar vader

Met betrekking tot het vluchtmotief betreffende de angst voor de vrouwelijke genitale verminking, haalt het CGVS verschillende elementen aan. Het CGVS stelt dat het niet aannemelijk is dat verzoekster zonder medeweten van haar vader wist te vertrekken uit Somalië, aangezien de moeder verzoeksters vlucht georganiseerd heeft, met financiële steun van de broer van haar man.

Het standpunt van het CGVS komt prima facie logisch voor aangezien de ouders van verzoekster nog samenwonen en aangezien verzoekster hier in België nauw contact onderhoudt met haar oom langs vaderszijde.

Toch is het moeilijk om de precieze dynamiek tussen de ouders van verzoekster correct in te schatten. Er wordt verzoekster verweten dat zij niet weet hoe haar moeder er in slaagde om de reis buiten medeweten van haar vader te organiseren, is niet onaannemelijk. Zij was een kind van 15 jaar en werd wellicht niet betrokken bij de geheime organisatie van de vlucht door haar moeder.

Bovendien had de moeder inderdaad redenen om verzoekster te helpen vluchten: ze had gezien hoeveel problemen de besnijdenis had veroorzaakt bij de oudere zus van verzoeksters en wellicht wilde ze proberen om verzoekster dit lot te besparen.

De stelling van verweerder dat het niet aannemelijk is dat verzoeksters vader en verzoeksters oom momenteel nog contact hebben met elkaar omdat de oom verzoekster hielp om Somalië te verlaten is evenmin zo evident als verweerder laat uitschijnen. Het valt niet uit te sluiten dat verzoeksters vader initieel inderdaad kwaad was omwille van haar vertrek maar intussen zich er bij neergelegd heeft en dat het contact met de oom hierover min of meer hersteld is.

Ook als dit het geval is betekent dit echter geenszins dat het risico voor besnijdenis intussen verdwenen is. Uit het CEDOCA rapport blijkt namelijk overduidelijk dat besnijdenis deel uitmaakt van de traditie in Somalië. Zelfs indien verzoeksters vader op heden niet meer boos zou zijn op verzoekster, dan nog vormt hij een blijvend risico voor haar in geval van terugkeer. Voor zoveel als nodig verwijst verzoekster hieromtrent naar hetgeen hierboven vermeld werd omtrent het objectief risico op vervolging.

In elk geval, zolang het standpunt van de vader zelf hierover niet gehoord kan worden, zijn alle veronderstellingen die verweerder hieromtrent maakt speculatief en dus niet relevant.

Tot slot wijst verzoekster er nog op dat haar verklaringen over haar eigen houding ten opzichte van haar vader nog steeds overeenstemmend zijn met een vrees voor haar vader: ze verklaarde in het persoonlijk onderhoud uitdrukkelijk dat ze zelf nog altijd geen contact heeft met haar vader

ii. De verklaringen omtrent haar besnijdenis

De argumentatie van het CGVS verwijst naar verklaringen van verzoekster in Cyprus, maar dit onderhoud is niet toegevoegd aan het administratief dossier:

“Verder verklaarde u op het CGVS dat u het land verliet uit vrees voor besnijdenis, ook hieraan kan geen geloof worden gehecht. Ten eerste hebt u dit vluchtmotief in Cyprus in zijn geheel niet vermeld. (...)”

“Om te beginnen is het opmerkelijk dat u in Cyprus verklaarde dat u type I besneden bent terwijl uit het door u voorgelegde (Belgische) attest blijkt dat u niet besneden bent. “

Opnieuw werpt verzoekster hier op dat er geen transcriptie voorligt van haar verklaringen in Cyprus. Het enige relevante document dat voorligt is het “Best Interest Report” van haar voogd maar het is niet duidelijk op welke verklaringen die zich heeft gebaseerd, noch of hij volledig is geweest. Het valt niet uit te sluiten dat hij naar eigen goeddunken elementen uit verzoeksters verklaringen naar hem toe heeft geselecteerd, en enkel deze heeft verwerkt in het Best Interest Report.

Hoe dan ook blijkt uit het voorgelegde Belgische medische attest inderdaad dat verzoekster niet besneden is. Dit bevestigt de objectieve vrees van verzoekster aangezien dit een nakend gevaar is in geval van terugkeer. Het onderdeel over de rechten van verdediging zal dit verder toelichten.

iii. De vrees voor besnijdenis

Verder wijst het CGVS de vrees voor besnijdenis van verzoekster af omdat het er geen geloof aan hecht en omdat verzoeker zich in de uitzonderlijke situatie bevindt waarin er geen sprake is van een risico op besnijdenis. Toch erkent het CGVS dat de prevalentiegraad van besnijdenis voor Somalische vrouwen hoog ligt. Deze volstrekt onlogische redenering - die bovendien een hoog niveau van nalatigheid weergeeft, - toont aan dat het CGVS niet bereid is om verzoekster te catalogeren als iemand met een risicoprofiel, ondanks de objectieve elementen in haar dossier.

Hierbij haalt het CGVS aan dat de meerderheid van de besnijdenissen gebeuren bij meisjes tussen de 5 en 10 jaar oud, en dat verzoekster buiten deze categorie valt. Hierbij kan worden opgemerkt dat de term ‘de meerderheid’ van de besnijdenissen niet hetzelfde betekent als ‘de totaliteit’ van de besnijdenissen. Het CGVS kan niet uitsluiten dat er een risico bestaat in hoofde van verzoekster. De P.O. van het CGVS stelt in het persoonlijk onderhoud met verzoekster immers zelf dat ‘in Somalië normaal gezien bijna alle meisjes worden besneden’ (blz. 12 nota’s persoonlijk onderhoud)... om dan vervolgens in de motivering te vermelden dat het niet aannemelijk is dat verzoekster een gegronde vrees voor besnijdenis heeft. Hiermee maakt het CGVS een duidelijke beoordelingsfout, bevestigd in haar CEDOCA rapport van 8 november 2024. Hierin wordt melding gemaakt van het feit dat meer dan 99% van de vrouwen tussen 15 en 49 jaar oud zijn besneden. Het is frappant dat het CGVS deze eigen vaststelling niet opneemt in de motivering, en zich vergenoegt met de stelling dat de besnijdenis doorgaans plaatsvindt tussen 5 en 10 jaar oud.

Indien het CGVS dit gegeven zelf erkent, kan men besluiten dat het moedwillig redenen zoekt in haar eigen bronnen om de gegronde vrees van verzoekster af te wijzen, terwijl het CGVS een neutrale houding zou moeten aannemen.

Ook vermeldt het rapport van het CGVS het volgende:

Volgens verschillende bronnen zijn 99% van de vrouwen tussen 15 en 49 jaar oud besneden. De meerderheid (71%) van de bevraagde vrouwen in het SHDS-onderzoek van 2020 is besneden wanneer ze tussen 5 en 9 jaar oud waren. Minder dan 1% getuigt dat ze jonger waren dan 5 jaar, 1% was ouder dan 15 jaar. Op basis van interviews met moeders blijkt de meerderheid (76%) van hun dochters besneden te zijn wanneer ze tussen 10 en 14 jaar oud zijn, ongeveer 30% van de meisjes tussen 5 en 9 jaar oud en een minderheid (3%) wordt besneden voor ze 5 jaar zijn.

Uit het voorgaande volgt dat de besnijdenisgraad niet beperkt is tussen 5 en 10 jaar oud, zoals het CGVS veronderstelt. Als 99% van de vrouwelijke bevolking tussen 15 en 49 jaar oud besneden is, betekent dit dat 1 persoon op 100 van de volledige Somalische bevolking niet besneden is. Verder wordt 1% besneden na de leeftijd van 15 jaar besneden wordt. Dit is een aanzienlijk percentage dat niet genegeerd mag worden. Somalië heeft ongeveer 18 miljoen inwoners, wat betekent dat 180 000 vrouwen besneden worden na de leeftijd van 15 jaar.

Dit geldt temeer gelet op de logische verklaring die verzoekster gaf voor de relatief late datum van besnijdenis, met name dat verzoeksters moeder de besnijdenis van verzoekster zo lang mogelijk wilde uitstellen na de problemen die verzoeksters oudere zus had meegemaakt nadat deze op jongere leeftijd was besneden.

Daarnaast wordt de valabele reden die verzoekster geeft, volledig genegeerd: namelijk dat haar vader haar wou uithuwelijken aan zijn vriend.

Dit terwijl het CGVS-rapport beaamt dat het huwelijk een belangrijke drijfveer is voor de vrouwelijke genitale verminking. Deze vaststelling bevestigt de getuigenis van verzoekster (blz.25 CEDOCA-rapport) :

Binnen de Somalische samenleving is een huwelijk bepalend voor de status en welvaart van het individu. In de Somalische cultuur is het een wijdverspreide opvatting dat de besnijdenis een voorwaarde is om te kunnen trouwen en het gezin te stichten. (...) Het niet hebben van een intacte infibulatie op de huwelijksnacht wordt als bewijs voor voorhuwelijkse seks gezien en dus immoreel gedrag. Dit kan leiden tot een onmiddellijke scheiding en schande aan het adres van de vrouw en haar familie. (...) Plan International (2023) merkt op dat mannen het essentieel vinden dat hun toekomstige vrouw besneden is. (...) Mannen denken dat onbesneden vrouwen geen betrouwbare echtgenotes zijn.

Het nakende gedwongen huwelijk betekende een belangrijke drijfveer voor de beslissing tot vrouwelijke genitale verminking.

iv. Het risico op besnijdenis

Het CGVS vermeldt reeds aangehaalde argumenten om te besluiten dat er geen toekomstig risico is op besnijdenis:

[citaat bestreden beslissing]

Allereerst wil verzoekster toevoegen dat de argumenten die het CGVS hier aanhaalt, herhalingen zijn van eerdere argumenten. Hiermee probeert het CGVS om het subjectieve aspect van het risico op besnijdenis te weerleggen. Eerdere replieken van verzoekster verklaren deze argumenten. Vervolgens heeft het CGVS ook nagelaten om het objectieve risico bij het risico op besnijdenis te analyseren; en dit risico is wel degelijk aanwezig en eerder door verzoekster bewezen.

v. De besnijdenis van de zus van verzoekster

Daarnaast hecht het CGVS geen geloof aan het feit dat de zus van verzoekster wel degelijk besneden is, terwijl verzoekster dit niet is. De verklaring van verzoekster houdt nochtans steek. Haar zus is namelijk bij haar grootmoeder opgegroeid, en heeft dus een andere opvoeding gekend. Zelfs al zou men de reden van het verblijf bij de grootmoeder in vraag kunnen stellen, dan geldt nog steeds het gegeven dat de zus daar is opgegroeid.

Verzoekster voegt toe dat de besnijdenis van haar zus voor gezondheidsproblemen heeft gezorgd, waardoor de moeder van verzoekster besloot om haar besnijdenis uit te stellen tot na de puberteit. Hier is sprake van twee geldige verklaringen voor een feit dat door het CGVS als ongeloofwaardig wordt beschouwd, een feit dat bovendien door familiale omstandigheden tot stand is gekomen. De afweging die het CGVS hier maakt, getuigt van willekeur.

Opmerkelijk is dat het CGVS geen belang hecht aan het feit dat de zus van verzoekster besneden is (maar dit evenmin in twijfel trekt). Dit is een duidelijk teken dat het slechts een kwestie van tijd was voordat verzoekster ook besneden zou worden.

Bovendien geven ook de cijfers van het CGVS weer dat er een grote kans is dat haar zus geïnfibuleerd is (type III - zoals verzoekster zegt):

De faraonische variant komt overeen met het WHO-type III, een infibulatie. De meeste vrouwen zijn geïnfibuleerd (64%). Deze besnijdenisvorm wordt geassocieerd met ernstige complicaties en gezondheidsproblemen (...).

vi. De tijdelijke bescherming door de moeder van verzoekster

Het CGVS gelooft niet dat de moeder van verzoekster erin slaagde om haar tegen de vrouwelijke genitale verminking te beschermen en deze uit te stellen tot haar puberteit. Wederom spreken eigen bronnen deze motivering nochtans tegen:

Een vergelijkend onderzoek over de besluitvorming bij VGV in Somalië schuift de moeder naar voor als belangrijkste beslisser.

Het behoud van de traditie en het vervullen van haar moederrol die zorgt voor huwbare dochters, zijn volgens dat onderzoek de twee belangrijkste drijfveren. Andere bronnen vermelden ook dat de beslissing bij de

moeder ligt. VGV wordt beschouwd als een vrouwenzaak omdat het meestal de moeders en grootmoeders zijn die de besnijdenissen organiseren en het gebruik steunen. In vele gemeenschappen in Somalië bestaat de cultuur dat de kinderen samen worden opgevoed. Familieleden zoals de grootouders en tantes hebben hierdoor bepaalde verantwoordelijkheid in de opvoeding van de kinderen in hun familie en kunnen meebeslissen.

Dit rapport maakt zelf melding van het feit dat volgens Somalische traditie de moeder de beslissing neemt inzake de vrouwelijke besnijdenis en dat de grootmoeder hierbij aanzienlijke invloed heeft. Deze bevinding ligt in lijn met de getuigenis van verzoekster. Haar moeder kon beslissen over de besnijdenis van haar dochters. Na een slechte ervaring bij de eerste dochter heeft de moeder beslist om de besnijdenis van verzoekster uit te stellen tot ze een leeftijd zou hebben waarop ze de puberteit zou hebben bereikt.

TWEEDE MIDDELONDERDEEL: Schending van 57/1, §3, eerste lid van de Vreemdelingenwet van 15.12.1980

Verzoekster wil toevoegen dat verweerder onvoldoende rekening heeft gehouden met haar enorme kwetsbaarheid. Dit in strijd met art. 57/1, §3, eerste lid van de Vreemdelingenwet van 15.12.1980 dat luidt:

De Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen hecht passend belang aan de verklaringen van de minderjarige vreemdeling in overeenstemming met zijn leeftijd, maturiteit en kwetsbaarheid. De minderjarige vreemdeling wordt door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen gehoord overeenkomstig de bij koninklijk besluit vastgestelde bepalingen.

Gezien de jonge leeftijd van verzoekster, haar slachtofferprofiel en haar geslacht, had het CGVS zowel tijdens het onderhoud, als in de motivering, haar profiel in acht moeten nemen. Verzoekster is een slachtoffer van besnijdenis en pogingen tot verkrachting. Ze is een minderjarige die in haar land van herkomst, een patriarchale samenleving, niet de mogelijkheid heeft gehad om naar school te gaan en zich bijgevolg niet adequaat heeft kunnen ontplooiën.

Verzoekster meent dat verweerder deze bepalingen op meerdere manieren heeft geschonden:

1. Het persoonlijk onderhoud

Zowel tijdens het persoonlijk onderhoud, als in de motivering van de weigeringsbeslissing schendt het CGVS deze bepaling. Hier volgen verschillende voorbeelden uit het persoonlijk onderhoud die dit aantonen, aangezien het CGVS zowel een apathische als en veroordelende vraagstelling hanteerde (blz 11 nota's persoonlijk onderhoud):

a. Apathische vraagstelling

Ik ben weggegaan omwille van verkrachting en besnijdenis. Mijn vader was van plan om mij te laten besnijden. En mijn moeder wilde niet dat ik besneden werd. Mijn paternale oom die samen met ons woonde, probeerde om mij te verkrachten. Ik vertelde het een aantal keer aan mijn moeder maar ze geloofde mij niet, zei dat het niet mogelijk was dat iemand die als een ouder is dat zou doen. Dat zijn de twee grootste problemen waarom ik het land moest verlaten. Nog andere problemen? Andere redenen?

Met deze apathische vraagstelling houdt het CGVS geen enkele rekening met het feit dat verzoekster een slachtoffer is van meerdere mensenrechtenschendingen. Dergelijke houding is een schending van het desbetreffende artikel. Het CGVS hanteert een korte en inquisitoire vraagstelling die duidelijk weergeeft dat enkel haar antwoorden ertoe doen, en niet het welzijn van haar persoon.

Het CGVS overweegt niet dat een jong meisje wellicht niet over dergelijke onderwerpen wenst te spreken, of dat ze hier moeite mee heeft. Hierdoor was verzoekster aangedaan en voelde zij zich geïntimideerd door de protection officer.

b. Veroordelende vraagstelling

De PO stelde in het persoonlijk onderhoud (blz. 14):

Ik vind het moeilijk te geloven dat ze die besnijdenis zo lang uitstellen in een maatschappij waarin meisjes op een jonge leeftijd besneden worden."

Het is niet aan het CGVS om een vooringenomen houding aan te nemen, en zeker niet om deze verbaal te uiten ten aanzien van een slachtoffer. Een vrouwelijke genitale verminking is een gevoelig onderwerp dat

zwaar weegt op eender wie die ermee in aanraking komt. Deze vraagstelling veroorzaakt angst, afkeer, wantrouwen en gêne bij het slachtoffer. Bovendien betreft het kennelijk louter buikgevoel in hoofde van de P.O. aangezien uit het CEDOCA rapport blijkt dat het wel degelijk geregeld voorkomt dat meisjes ook op een oudere leeftijd nog worden besneden, zoals hierboven verder wordt toegelicht.

2. De weigeringsbeslissing

Naast de nalatigheid tijdens het onderhoud, heeft het CGVS in de motivering van de weigeringsbeslissing ook fouten gemaakt die art. 57/1, §3, eerste lid van de Vreemdelingenwet van 15.12.1980 schenden.

a. De kennis van verzoekster, o.a. gekoppeld aan haar leeftijd

Verzoekster had de prille leeftijd van vijftien jaar oud toen ze Somalië verliet. Haar niveau van inzicht omtrent de precieze werkwijze, omstandigheden en beweegredenen van haar vertrek waren haar destijds niet duidelijk. Het CGVS verwacht dat ze op deze leeftijd op de hoogte was van de beweegredenen van haar ouders omtrent de besnijdenis.

“Gevraagd hoe het komt dat zij wel besneden is en u niet, antwoordde u dat ze bij haar grootmoeder opgroeide op het platteland en daar besneden werd (...). “Verder is het niet aannemelijk dat uw ouders, mochten ze u effectief willen laten besnijden, zouden wachten om u te laten besnijden tot u ouder bent (...).” U heeft geen zicht op de situatie waar in u zich bevond in Somalië of op de redenen waarom u op 15 jaar nog niet besneden was. Bijgevolg toont u ook niet aan dat u bij terugkeer een vrees heeft om toch nog besneden te worden.”

Het feit dat verzoekster reeds op haar leeftijd op de hoogte is van de beslissingen van haar ouders, is meer dan voldoende voor iemand van haar leeftijd (en geslacht, gezien de culturele context), die bovendien niet naar school is gegaan. Ze geeft immers een duidelijke weergave van de feiten weer, ook al kan ze niet alle redenen in detail uitleggen. Het is bijgevolg begrijpelijk dat verzoekster niet op de hoogte is van motieven. Het is duidelijk dat verweerder meer verwacht van verzoekster dan wat zij redelijkerwijze kan weten.

De VN heeft in een rapport aangeraden dat de autoriteiten rekening houden met alle aspecten die het CGVS in de weigeringsbeslissing van verzoekster niet in acht heeft genomen. “Bij de beoordeling van het asielverzoek van een niet-begeleide minderjarige wordt, naast met objectieve feiten en omstandigheden, ook rekening gehouden met leeftijd, de rijpheid en de geestelijke ontwikkeling van de minderjarige alsmede met zijn of haar mogelijk beperkte kennis van de omstandigheden van het land van herkomst.

De nota van het CGVS stelt dezelfde werkwijze voorop:

“Inhoudelijk (...) bij het nemen van een beslissing maximaal rekening gehouden (wordt) met het ontwikkelingspeil en de maturiteit van de minderjarige”.

Het CGVS kan daarenboven niet verwachten dat verzoekster zich bewust is van het feit dat ze wederom beide pogingen tot verkrachting had moeten vermelden, zeker gezien de ernst van de getuigenissen die ze wel heeft vermeld. Iemand van haar leeftijd kan die inschatting niet maken.

Ondanks haar kwetsbaar profiel, was verzoekster zich bewust van het nakende gevaar. Meer dan de kennis die verzoekster heeft vertoond, kan het CGVS niet van haar verwachten, gezien haar jonge leeftijd.

b. Het slachtofferprofiel van verzoekster

Ook diende het CGVS bij de beoordeling van haar geloofwaardigheid rekening te houden met haar slachtofferprofiel, maar in verschillende argumenten – die nog besproken zullen worden - houdt het CGVS hier geen rekening mee

Het CGVS heeft de kwetsbaarheid van verzoekster niet overwogen. De UNHCR toont echter aan dat slachtoffers bijzondere aandacht nodig hebben omwille van mogelijke discrepanties in hun relaas, zeker indien zoals in casu verzoekster meermaals is verhoord geweest:

“Psychological research has demonstrated that discrepancies are likely to occur when individuals are interviewed more than once about the same events and are not necessarily indicative of a lack of credibility.”

Verzoekster werd in België drie maal geïnterviewd (in de MINTEH fiche, bij DVZ en het persoonlijk onderhoud bij verweerder) en minstens éénmaal in Cyprus. En dan nog blijkt er geen afschrift in het administratief

dossier te bestaan van de MINTEH-fiche en de verklaringen in Cyprus zodat er ook geen goede vergelijkingsbasis bestaat.

Betreffende het risico voor vrouwelijke genitale verminking

Verzoeksters slachtofferschap uit zich in het risico voor genitale verminking en in de ondergane pogingen tot verkrachting.

Het CGVS erkent in het persoonlijk onderhoud dat vrijwel alle vrouwen van de Somalische bevolking slachtoffer zijn van vrouwelijke genitale verminking.

“In Somalië worden normaal gezien bijna alle meisjes besneden, hoe komt het dat het bij jou niet gebeurde?”

Deze vaststelling bevestigt het CGVS-rapport van 2024:

Volgens verschillende bronnen zijn 99% van de vrouwen tussen 15 en 49 jaar oud besneden. De meerderheid (1%) van de bevroegde vrouwen in het SHDS-onderzoek van 2020 is besneden wanneer ze tussen 5 en 9 jaar oud waren. Minder dan 1% getuigt dat ze jonger waren dan 5 jaar, 1% was ouder dan 15 jaar. Op basis van interviews met moeders blijkt de meerderheid (76%) van hun dochters besneden te zijn wanneer ze tussen 10 en 14 jaar oud zijn, ongeveer 30% van de meisjes tussen 5 en 9 jaar oud en een minderheid (3%) wordt besneden voor ze 5 jaar zijn.

Om hierna verzoekster meerdere malen te verwijten dat ze ongeloofwaardig is omtrent deze getuigenis, gaat in tegen de inachtneming die haar profiel vereist. De vermelding uit het CGVS-rapport toont namelijk aan dat er een geldige objectieve vrees voor besnijdenis is. In de motivering bestudeert het CGVS enkel de subjectieve vrees van verzoekster; en dit bovendien op foutieve wijze.

Wat betreft de poging tot verkrachting, vermeldt de weigeringsbeslissing dat verzoekster tijdens het persoonlijk onderhoud enkel melding heeft gemaakt van de poging tot aanranding door haar oom. Aangezien het CGVS van mening is dat verzoekster ofwel liegt over de situatie ofwel een poging tot aanranding heeft verborgen, schendt het CGVS flagrant het betrokken artikel.

“Dat u niets vermeldde over de koranschool is bovendien extra opmerkelijk, aangezien in uw Cypriotisch dossier te lezen is dat u nog steeds nachtmerries zou hebben gehad gelinkt aan de problemen met de leerkrachten van de koranschool (zie administratief dossier). Deze tegenstrijdige verklaringen brengen de geloofwaardigheid van uw asielmotieven in het gedrang.”

Ten eerste hebben slachtoffers van seksueel grensoverschrijdend gedrag moeite om deze ervaringen te delen. Veel slachtoffers delen hun ervaring nooit. Verzoekster heeft dit wel gedaan. Door van haar te verwachten dat ze ‘alles’ had moeten aanhalen, negeert het CGVS op expliciete wijze het slachtofferprofiel van verzoekster.

Het klopt dat verzoekster de poging tot verkrachting door de imam niet heeft vermeld, maar gezien de leeftijd van verzoekster kan het CGVS niet van haar verwachten dat ze alle elementen opnieuw herhaalt, zeker gezien het feit dat verzoekster dit reeds in Cyprus heeft aangehaald.

Verzoekster is inderdaad een slachtoffer, maar ze is ook jong. Hieruit kan besloten worden dat het juist een verdienste is dat verzoekster heeft kunnen spreken over hetgeen dat haar is aangedaan. Het CGVS vindt het opmerkelijk dat verzoekster geen melding maakt van haar ervaringen met de imam, maar het zou juist opmerkelijk zijn indien ze dit wel had gedaan.

Ten slotte geldt bij dit element ook dat de voogd van verzoekster de reden van de weglating heeft toegevoegd aan het persoonlijk onderhoud, namelijk dat verzoekster zich niet op haar gemak voelde omdat er een man aanwezig was. (blz. 27 nota's persoonlijk onderhoud).

“Ik wil terugverwijzen naar de opmerking eerder over delicate kwestie en dat het moeilijk is in bijzijn van een man en dat het moeilijke vragen waren voor iemand die niet geschoold is, rekening mee houden.”

Ook tijdens de pauze van het persoonlijk onderhoud en in de mail van de advocaat met opmerkingen na ontvangst van de nota's van het persoonlijk onderhoud werden deze opmerkingen vermeld.

c. Het geslacht van verzoekster, gekoppeld aan de culturele context

Verzoekster is afkomstig van Somalië. En patriarchale samenleving, waar de man het heft in handen heeft. In de onderlinge omgang tussen de geslachten spelen verschillende en complexe culturele contexten, die de positie van de vrouw in Somalië bemoeilijken.

“Most Somali women are either excluded from decision making and asset ownership or operate through patriarchal filter...”

Hier houdt het CGVS geen rekening mee in haar beslissing wanneer het oordeelt dat verzoekster op de hoogte had moeten zijn van verschillende factoren; o.a. de redenen dat haar zus in een ander huishouden is opgegroeid, en dat haar moeder haar tijdelijk kon beschermen voor de besnijdenis. Haar geslacht plaatste haar echter in een ondergeschikte positie binnen haar samenleving en haar familie. Men hoort niet met een ‘westerse’ blik de houding van verzoekster beoordelen, gezien ze een eigen culturele identiteit heeft.

Derde middelonderdeel: schending van de zorgvuldigheidsplicht

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden, wat onder meer betekent dat het alle voor de beslissing relevante feiten met zorgvuldigheid moet vaststellen, en dat het met deze feiten ook rekening moet houden bij het nemen van de beslissing.

Het CGVS baseert zich op het Cypriotisch dossier van verzoekster en stelt dat verzoekster niet geloofwaardig is in haar getuigenis omdat zij bij het CGVS geen melding heeft gemaakt van de pogingen tot verkrachting in de koranschool, ondanks het feit dat verzoekster in Cyprus verklaarde nog steeds nachtmerries als gevolg te ervaren. Hierbij gold echter een verplichting in hoofde van het CGVS, namelijk om onderzoek te voeren naar de psychologische toestand van verzoekster. Indien het CGVS nalaat om dit onderzoek uit te voeren, kan het ontbreken van deze getuigenis verzoekster niet verweten worden.

Vierde middelonderdeel: Schending van de materiële motiveringsplicht en van de rechten van verdediging

1. Het ontbreken van het Cypriotisch persoonlijk onderhoud

Ten eerste schendt het CGVS de materiële motiveringsplicht omdat het Cypriotisch persoonlijk onderhoud van verzoekster niet is toegevoegd aan het administratief dossier. Bij ontbreken van dit onderhoud, is een motievencontrole immers onmogelijk, en bijgevolg zijn de motieven niet kenbaar.

Als gevolg hiervan is art. 39/59, §1, eerste lid van de Vreemdelingenwet van toepassing en zijn de feiten die verzoekster vermeldt, bewezen geacht tenzij deze feiten kennelijk onjuist zouden zijn. Het middel ten gronde toont echter extensief aan dat verzoekster geloofwaardig is.

Door bovendien te verwijzen naar verklaringen van verzoekster zonder haar de mogelijkheid te geven om deze in te zien, schendt het CGVS de rechten van verdediging

2. Motiveringsfouten betreffende het relaas van verzoekster

Zoals eerder aangehaald, heeft het CGVS fout besloten dat het relaas van verzoekster met betrekking tot de school en woonplaats van haar zus ongeloofwaardig is. Bij de beoordeling van het geheel van haar getuigenis, is er een logische verklaring voor de chronologie van gebeurtenissen.

Hier heeft het CGVS geen rekening mee gehouden. De zus van verzoekster woonde eerst op het platteland bij haar grootmoeder – waar ze ook op jonge leeftijd besneden werd -, maar woont momenteel bij haar ouders en hierdoor in de stad naar school.

Ook bij de beoordeling van de financiële middelen van de ouders van verzoekster en hun beslissing tot adoptie, maakt het CGVS dezelfde motiveringsfout, door niet alle feiten in overweging te nemen. Omtrent de bezigheden van haar vader heeft verzoekster steeds de waarheid gesproken en steunt het CGVS op motieven die niet af te leiden zijn uit haar verklaringen in België. Voor de beoordeling verwacht verzoekster dat met alle elementen van haar relaas rekening wordt gehouden om tot een gronde beslissing te komen. In casu heeft het CGVS niet aan deze vereiste voldaan.

Aangezien de argumentatie van het CGVS gestoeld moet zijn op rechtsgeldige motieven en feiten, kan hier eenvoudigweg besloten worden dat de materiële motiveringsplicht is geschonden.

3. Beperkende interpretatie van eigen landeninformatie

In de weigeringsbeslissing maakt het CGVS een flagrante redeneringsfout door het volgende te stellen

“Hoewel het Commissariaat-generaal erkent dat volgens de toegevoegde informatie de prevalentiegraad van besnijdenis voor Somalische meisjes hoog ligt, is er in uitzonderlijke situaties geen sprake van risico op besnijdenis. (...) Hoewel de toegevoegde informatie niet uitdrukkelijk uitsluit dat de besnijdenis nog op latere leeftijd kan plaatsvinden lijkt, gezien uw huidige leeftijd, u bent bijna achttien jaar, het objectief risico enigszins ingeperkt.”

Hiermee maakt het CGVS nog een inbreuk op de materiële motiveringsplicht: de deugdelijkheid van de motivering vereist dat het feitelijk bestaan van de motieven naar behoren bewezen dienen te zijn en dat het CGVS deze ook in aanmerking moet nemen ter verantwoording.

Dit is niet het geval. Het CGVS beweert dat “er in uitzonderlijke situaties geen risico op besnijdenis is.” Hiermee gebruikt het CGVS de definitie van een uitzondering in haar argumentatie; namelijk een afwijking van een regel die zich nauwelijks voordoet, maar van toepassing is indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

Over welke voorwaarden heeft het CGVS het in casu? Het CGVS stelt dat verzoekster de leeftijd heeft waarop Somalische meisjes doorgaans reeds besneden zijn:

“Vooreerst bent u de leeftijd reeds voorbij waarop meisjes doorgaans besneden worden. (...) Hoewel de toegevoegde informatie niet uitdrukkelijk uitsluit dat de besnijdenis nog op latere leeftijd kan plaatsvinden lijkt, gezien uw huidige leeftijd, u bent bijna achttien jaar, het objectief risico enigszins ingeperkt.”

Hiermee is niet bewezen dat de situatie van verzoekster behoort tot de uitzondering; hiermee bewijst het CGVS enkel dat verzoekster behoort tot de minderheid. “De minderheid” betekent niet “de uitzondering” – en houdt bijgevolg een beperkende interpretatie van de term in. Hierdoor kan het CGVS niet besluiten dat er geen risico is.

Daarnaast spreekt de vaststelling van het CGVS eigen feitenbevindingen tegen, zoals is aangetoond door eerder vermelde bronnen.

Het besluit is dat de materiële motiveringsplicht geschonden is, en de beperkende interpretatie houdt bovendien ook een schending van de zorgvuldigheidsplicht in. Uw Raad heeft immers reeds beslist dat een beslissing niet zorgvuldig was voorbereid wegens een te beperkende interpretatie van een wetsbepaling. In casu gaat het om eigen feitenbevindingen over het herkomstland.

TWEEDE MIDDEL: Schending van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet van 15.12.1980

Het CGVS erkent in de weigeringsbeslissing dat “de regio Hiraan een gebied is waar volgens EUAA willekeurig geweld plaatsvindt en een reëel risico op een ernstige bedreiging voor het leven of de persoon kan vastgesteld worden indien de verzoeker specifiek wordt geraakt om redenen die te maken hebben met zijn persoonlijke omstandigheden.”

Uit deze vaststelling kan het gebied waarvan verzoekster afkomstig is als een algemene gevarezone worden beschouwd. Bijgevolg moet het CGVS toetsen of art. 48/4 §2, b) Vreemdelingenwet van toepassing is. Hierbij geldt voor de individuele elementen die verzoekster aanhaalt, dat deze van een lager niveau dienen te zijn om substantiële gronden aan te tonen dat er een reële bedreiging van haar leven of haar persoon is.

Opmerkelijk is dat het CGVS na een algemene omschrijving van de situatie in Hiraan, besluit “dat er niet kan worden gesteld dat de veiligheidssituatie in de regio Hiraan sinds de publicatie van de EUAA Country Guidance: Somalia van augustus 2023, zodanig is gewijzigd dat een burger die terugkeert naar deze regio, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico zou lopen om het slachtoffer te worden van een ernstige bedreiging van zijn leven of zijn persoon als gevolg van willekeurig geweld in het kader van een gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, §2, c) Vreemdelingenwet.”

Zelfs indien er geen subsidiaire bescherming dient te worden toegekend op grond van art. 48/4, §2, c) Vreemdelingenwet, dan nog dient het onderzoek naar het artikel 48/4 §2 b) Vreemdelingenwet ook grondig te gebeuren.

De machtsstrijd in Somalië met Al-Shabaab heeft geleid tot een gevaarssituatie van voor de individuele situatie van verzoekster die onder art. 48/4 §2 b) moet worden gekwalificeerd. De algemene gevarensituatie in Zuid-Centraal Somalië, en de regio Hiraan ligt het CGVS reeds toegelicht, maar laat achterwege hoe het vrouwelijke profiel van verzoekster hieronder lijdt.

Deze omstandigheden ligt verzoekster toe aan de hand van twee factoren die gekoppeld zijn aan haar geslacht: vrouwelijke genitale verminking en seksueel/ gendergerelateerd geweld. Ten gevolge van haar geslacht is er ook een gebrek aan bescherming door de autoriteiten en toegang tot de rechter.

A. Vrouwelijke genitale verminking

Vrouwelijke genitale verminking valt onder de noemer van foltering in de zin van art. 48/4, §2, b), en – in ondergeschikte orde - minstens onder de noemer van onmenselijke of vernederende behandeling. Met betrekking tot het gevaar voor vrouwelijke genitale verminking vermeldt het EUAA-rapport de eerder genoemde cijfers en percentages, aangezien het CGVS-rapport zich baseert op het EUAA-rapport.

Het EUAA-rapport vermeldt dat meisjes die nog geen vrouwelijke genitale verminking hebben ondergaan in aanmerking komen voor internationale bescherming. Dit geldt voor heel Somalië, het Zuid-Centrale gebied inbegrepen. Verzoekster is afkomstig van Hiran, dat hier gelokaliseerd is. Hierbij moet rekening gehouden worden risico-omstandigheden zoals de leeftijd van verzoekster, haar burgerlijke stand, en de mening van haat familie met betrekking tot vrouwelijke genitale verminking.

In casu is verzoekster nog minderjarig en kan haar profiel niet vergeleken worden met een volwassene. Ook houden haar gebied van afkomst en haar clan een gevaar in. Verder is ze ongehuwd: reeds vermeldde bronnen hebben geattesteerd dat het huwelijk een belangrijke – en zelfs de meest prominente – drijfveer is voor vrouwelijke genitale verminking. Haar familie past deze culturele normen ook toe en wou dit ook voor verzoekster laten gelden.

B. Seksueel en gendergerelateerd geweld

Seksueel geweld tegen vrouwen en meisjes is alomtegenwoordig, vooral in Zuid-Centraal Somalië en Puntland. Het risico op seksueel en gendergerelateerd geweld is toegenomen in gebieden waar Al-Shabaab de macht heeft. Het toegenomen niveau van geweld in Somalië heeft als gevolg een toename van seksueel geweld. Verder dragen slachtoffers van verkrachting een stigma en worden ze veroordeeld door hun gemeenschap en families.

In geval van verzoekster heeft zij reeds twee incidenten ervaren van seksueel geweld. Haar moeder geloofde haar verhaal niet en ze werd veroordeeld. Dit feit bewijst dat verzoekster zich in een risicosituatie bevindt wanneer zij zou moeten terugkeren naar Somalië. Haar directe omgeving is niet veilig. Hierbij is de strategie van seksueel geweld die Al-Shabaab hanteert nog niet besproken.

Seksueel geweld wordt gehanteerd om sociale controle te garanderen in gemeenschappen waar ze Al-Shabaab de controle heeft. Verschillende overheidsagenten, clanmilitanten en ongeïdentificeerde bewapende mannen hebben verkrachting en groepsverkrachting gepleegd.

Het EUAA rapport adviseert dat o.a. de leeftijd en het afkomstgebied als factoren in overweging moeten worden genomen om de situatie van verzoekers te beoordelen. Beiden vormen een risico voor verzoekster.

C. Bescherming door de autoriteiten en toegang tot de rechter

Daarenboven kan verzoekster geen beroep doen op de autoriteiten in haar herkomstland omwille van het geldende rechtssysteem.

Ook al kennen bepaalde wetten rechten toe aan vrouwen, toch worden vrouwen benadeeld ten gevolge van het gewoonterecht en de geldende interpretatie van Sharia-wetgeving. Bovendien hebben vrouwen alleen toegang tot het gemeenrechtelijke rechtssysteem via een man met voogdijschap, echtgenoot, broer, vader of oom. Vrouwen die toegang tot de rechter willen, worden gestigmatiseerd als onverantwoordelijk wanneer ze hun geschillen voorleggen. Er is sprake van een patriarchaal systeem dat gedomineerd wordt door mannen.

Bovendien belemmert Al-Shabaab de publieke verplaatsingen van vrouwen, aangezien ze kledingvoorschriften moeten respecteren en begeleid moet worden door een mannelijke voogd.

Gezien het voorgaande kan er besloten worden dat verzoekster wegens haar kwetsbare profiel en geloofwaardig relaas, een zeer ernstig risico loopt om te worden vervolgd indien ze moet terugkeren naar Somalië. Ook schendt het CGVS verschillende beginselen van behoorlijk bestuur, namelijk de zorgvuldigheidsplicht, de materiële motiveringsplicht en de rechten van verdediging.

Rekening houdend met alle weerleggingen, is de vluchtelingenstatus van verzoekster aangetoond. Ze is een minderjarige Somalische die in België verblijft zonder ouders. Verzoekster is reeds slachtoffer geweest van

pogingen tot verkrachting en is ten gevolge van de dreiging voor een daadwerkelijke verkrachting, én ten gevolge van de het gevaar van vrouwelijke genitale verminking alleen naar België gereisd.

Verzoekster benadrukt het gevaar bij terugkeer naar haar herkomstland. De vervolgingen in Somalië kunnen bestaan uit een vrouwelijke genitale verminking en/of een gedwongen huwelijk en/of represailles voor het verlaten van Somalië en/of verkrachtingen. In ondergeschikte orde valt verzoekster onder de subsidiaire beschermingsstatus omwille van de foltering, minstens de kwalificatie als onmenselijke of vernederende behandeling die ze zal ondergaan bij terugkeer: namelijk vrouwelijke genitale verminking, seksueel en gendergerelateerd geweld, een gebrek aan bescherming door de autoriteiten en het ontbreken van toegang tot de rechter.”

3.1.2. In een aanvullende nota van 29 oktober 2025 brengt de commissaris-generaal de volgende bronnen ter kennis:

- het UNHCR-rapport, *“International Protection Considerations with regard to people fleeing Southern and Central Somalia”* van september 2022;
- het EUAA-rapport, *“Country Guidance: Somalia”* van oktober 2025;
- het EUAA-rapport, *“Country of Origin Information Report Somalia: Security Situation”* van mei 2025;
- het EUAA-rapport, *“Country of Origin Information Query Somalia: Major political, security, and humanitarian developments”* van 13 augustus 2025;
- de COI Focus *“Somalië: Veiligheidssituatie van 25 maart 2025 (update)”* van Cedoca.

Tevens brengt de commissaris-generaal de volgende bronnen bij met betrekking tot vrouwelijke genitale verminking (VGV):

- de COI Focus *“Somalië - Vrouwelijke genitale verminking (VGV)”* van 20 februari 2025 (update) van Cedoca;
- LIFOS, Migrationsverket (Swedish Migration Agency), Country of Origin Information *“Somalia, Female Genital Mutilation (version 2.0)”* - Translation van 13 mei 2025.

3.1.3. In een aanvullende nota van 30 oktober 2025 verwijst verzoekster naar de EUAA *“Country Guidance Somalië”* van 2 oktober 2025 met betrekking tot het risico op besnijdenis waarbij ze benadrukt dat ze nog jong en ongehuwd is.

Voorts wijst verzoekster op de precare veiligheidssituatie in haar regio van herkomst, die niet wordt betwist, aan de hand van landeninformatie van het EUAA-rapport van mei 2025.

3.2. De Raad onderzoekt het verzoek om internationale bescherming bij voorrang in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet (artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet). Hij dient daarbij in het kader van de devolutieve werking van het beroep niet noodzakelijk expliciet op elk aangevoerd argument in te gaan.

Het arrest moet gemotiveerd zijn en geeft aan waarom verzoekster al dan niet beantwoordt aan de criteria van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, waarbij de Raad duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen.

3.3. De Raad stelt vast dat bepaalde elementen in hoofde van verzoekster vaststaan. Verzoekster is afkomstig uit Somalië en haar herkomst uit Buloburde in het gelijknamige district in de provincie Hiraan wordt door de bestreden beslissing niet in vraag gesteld. Verzoekster vertrok als vijftienjarige uit Somalië en betrad het Belgische grondgebied als niet-begeleid minderjarig meisje van zestien. Verzoekster is niet gehuwd en heeft geen enkele vorm van vrouwelijke genitale verminking ondergaan (Documenten, stuk 5, nr. 1). De oom van verzoekster verblijft in België en heeft de Belgische nationaliteit verworven. Deze familieband wordt niet betwist (Landeninformatie, stuk 6, nr. 1, dossier Cyprus).

Voorts wordt niet betwist dat de prevalentie van VGV, in welke vorm dan ook, bijzonder hoog is in Somalië. Bijna alle vrouwen (99%) tussen 15 en 49 jaar zijn besneden, zoals blijkt uit de informatie die door beide partijen werd overgelegd (COI Focus *“Somalië. Vrouwelijke genitale verminking (VGV)”* van 8 november 2024 (update) en 20 februari 2025 (update); EUAA-rapport *“Country Guidance Somalia”* van 5 oktober 2025). Er wordt vermeld dat slechts een klein percentage van deze vrouwen pas na de leeftijd van 15 jaar wordt besneden (COI Focus, november 2024, p. 22; COI Focus, februari 2025, p. 23-24). Dit betekent echter niet dat de kans dat verzoekster zal worden besneden, louter omdat zij ouder is dan 15 jaar, slechts 1% bedraagt. De kleine groep meisjes en vrouwen die op hun vijftiende (nog) niet besneden zijn, moet immers worden beschouwd binnen de context van een samenleving waarin vrijwel alle vrouwen uiteindelijk worden besneden. Binnen deze beperkte groep vindt immers een groot deel van de latere besnijdenissen plaats,

waardoor het risico voor verzoekster nog steeds aanzienlijk is. Het lage percentage van late besnijdenissen reflecteert vooral het feit dat bijna alle meisjes al op jongere leeftijd worden besneden, en niet dat meisjes die deze leeftijd onbesneden bereiken “veilig” zouden zijn.

Aan dit risico kan geen afbreuk worden gedaan door het loutere feit dat er onduidelijkheid bestaat rondom de geboorteplaats van verzoekster, temeer daar haar herkomst klaarblijkelijk niet in twijfel wordt getrokken door de bestreden beslissing, waardoor niet kan worden voorgehouden dat ze geen zicht geeft op waar ze zal terechtkomen. Overigens is de Raad van oordeel dat de voorgehouden inconsistenties op vlak van haar verklaringen inzake haar familieleden eerder van beperkte aard zijn, mede gelet op het pertinente verweer van verzoekster. De Raad acht de juiste aard van de werkzaamheden van haar vader, de door de bestreden beslissing voorgehouden tegenstrijdigheden met betrekking tot waar haar zus naar school ging, en ongeloofwaardige verklaringen van verzoekster met betrekking tot de adoptie van twee kinderen niet van doorslaggevend met betrekking tot het risico op VGV in haar hoofde. Evenmin acht de Raad het van bijzonder belang dat verzoekster initieel geen vrees verband houdende met VGV heeft geuit, wanneer er sprake is van een gegronde vrees voor vervolging, wanneer er een redelijke mate van waarschijnlijkheid bestaat dat verzoekster om internationale bescherming bij terugkeer naar Somalië zal worden vervolgd.

Verzoekster verliet Somalië op 15-jarige leeftijd, werd (nog) niet besneden en is afkomstig uit Buloburde, Hiraan. Verzoekster is in mei 2025 meerderjarig geworden.

Om te beoordelen of er sprake is van een dergelijke redelijke mate van waarschijnlijkheid, moet de commissaris-generaal nagaan of een persoon die de kenmerken van verzoekster heeft en zich in de situatie van verzoekster bevindt, gelet op het verband tussen de persoonlijke kenmerken van verzoekster en de feiten die werden vastgesteld omtrent vervolgingshandelingen in Somalië, een gegronde vrees kan hebben dat zij bij terugkeer naar dat land zal worden vervolgd.

De Raad stipt aan dat VGV, van welke aard dan ook, een ernstige en onomkeerbare aantasting vormt van de lichamelijke integriteit van de vrouwen die het ondergaan.

Dergelijke handelingen vormen een daad van vervolging en vallen onder de noemer “*daden van lichamelijk of geestelijk geweld, inclusief seksueel geweld*” en “*daden van genderspecifieke of kindspecifieke aard*”, in de zin van artikel 48/3, § 2, tweede lid, a), en f), van de Vreemdelingenwet. Deze handelingen zijn gericht tegen vrouwen als leden van een specifieke sociale groep in de zin van artikel 48/3, § 4, d), van de Vreemdelingenwet.

Rekening houdend met al het beschikbare en relevante bewijsmateriaal dat door verzoekster is overgelegd, alsmede met alle andere informatie die het CGVS kan verkrijgen en gebruiken ter ondersteuning van de verklaringen van verzoekster, is de Raad van oordeel dat in hoofde van verzoekster een gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden aangenomen in geval van een terugkeer naar Somalië, en dat er voor haar in Somalië geen redelijke bescherming voorhanden is.

De commissaris-generaal die niet is verschenen of niet vertegenwoordigd werd ter terechtzitting, wordt geacht in te stemmen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vluchtelingenstatus wordt aan de verzoekende partij toegekend.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negen januari tweeduizend zesentwintig door:

S. VAN CAMP, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

A.-M. DE WEERDT, griffier.

De griffier, De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

S. VAN CAMP